

**T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANABİLİM DALI
SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Sosyal Bilgiler Eğitiminde Kullanılması

Hakkında Öğretmen Görüşleri

(Antalya İli Örneği)

Muhammet Buğra AYDIN

Danışman

Yrd. Doç. Dr. Nurettin BİLGEN

DENİZLİ-2016

**T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANABİLİM DALI
SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Sosyal Bilgiler Eğitiminde Kullanılması

Hakkında Öğretmen Görüşleri

(Antalya İli Örneği)

Muhammet Buğra AYDIN

Danışman

Yrd. Doç. Dr. Nurettin BİLGEN

DENİZLİ-2016

YÜKSEK LİSANS TEZİ ONAY FORMU

Bu çalışma, İlköğretim Anabilim Dalı, Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı'nda jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan: Doç. Dr. Hüseyin KAYA

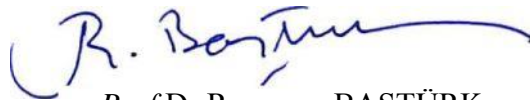
Üye : Yrd. Doç. Dr. Erhan EKİCİ

Üye : Yrd Doç. Dr. Nurettin BİLGİN

İmza

Pamukkale üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun 15/07/2016 tarih ve 25/06 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Prof Dr Ramazan BAŞTÜRK
Enstitü Müdürü

ETİK BEYANNAMESİ

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu,
- Atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı,
- Bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversitede veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı beyan ederim.

İmza:

Adı Soyadı: Muhammet Buğra AYDIN

TEŞEKKÜR

Bu araştırma süresince, değerli bilgilerini, düőüncelerini her zaman benimle paylaşan ve her konuda beni yönlendiren değerli danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Nurettin BİLGEN'e, çalıőmalarım sırasında hoőgörölü tutumları ve destekleri için değerli hocalarım Prof. Dr. Süleyman İNAN'a, Doç. Dr. Hüseyin KAYA'ya ve Yrd. Doç. Dr. Erhan EKİCİ'ye teşekkür ederim.

Muhammet Buğra AYDIN

13.05.2016

ÖZET

Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Sosyal Bilgiler Eğitiminde Kullanılması

Hakkında Öğretmen Görüşleri

(Antalya İli Örneği)

Muhammet Buğra AYDIN

Bu araştırmada, Antalya ili merkez ilçelerinde görev yapan ilköğretim Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin görüşlerinin cinsiyet, yaş, öğretmenlik mesleğindeki hizmet yılı, bilgisayar ile ilgili herhangi bir kurs ya da hizmetiçi eğitim alma vb. özelliklere göre farklılık gösterip göstermediğine dair elde edilen veriler incelenmiş ve yorumlanmıştır.

Araştırmanın evrenini, Antalya ili merkez ilçelerinin, ilköğretim okullarında görev yapan Sosyal Bilgiler öğretmenleri oluşturmaktadır. Elde edilen listeye göre araştırmanın yapıldığı tarihte evren kapsamında yer alan toplam öğretmen sayısı 200'dür. Araştırma evreni örneklem olarak alındığından, ayrıca bir örneklem alma yoluna gidilmemiştir. Araştırmada anketi geçerli sayılan 198 ilköğretim Sosyal Bilgiler öğretmenin verileri değerlendirilmiştir.

Verileri toplamak amacıyla, tezin konusu ile ilgili literatür taraması yapılarak görüş ölçeği formu geliştirilmiştir. Geliştirilen anket yedi bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin bilgi ve iletişim teknolojilerini ne sıklıkla kullandıklarını belirlemeye yönelik sorular yer almaktadır. İkinci bölümde, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin yazılımları derslerinde ne sıklıkla kullandıklarını belirlemeye yönelik sorular yer almaktadır. Üçüncü bölümde ise Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin yazılımlar hakkındaki bilgi düzeylerini belirlemeye yönelik sorular yer almaktadır. Dördüncü bölümde, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin bilgi ve iletişim teknolojilerinin eğitim ile bütünleştirilmesi sürecinde karşılaşılabilecek bazı zorlukları belirlemeye yönelik sorular

solunmuştur. Beşinci bölümde ise Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin bilgi ve iletişim teknolojilerinin eğitim ile daha iyi bütünleştirilebilmesi için yapılması gerekenleri belirlemeye yönelik sorular sorulmuştur. Altıncı bölümde Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin teknolojik yeterliliklerini belirlemeye yönelik sorular sorulmuştur. Yedinci bölümde ise araştırmaya katılan Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin kişisel bilgilerine yönelik sorular yer almaktadır.

Verilerin analizi için SPSS 17.0 For Windows programı kullanılmıştır. Anketin her bir maddesine verilen cevaplar kendi içinde sınıflandırılmış ve programa aktarılırken sayısal değerlerle temsil edilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde frekans, aritmetik ortalama, standart sapma, yüzde gibi betimsel istatistiklerden faydalanılmıştır. Verilerin dağılımının belirlenmesi için Kolmogorov Smirnov (K-S) sınaması yapılmış bunun sonucunda verilerin normal dağılmadığı görülmüştür. Bu yüzden parametrik olmayan testlerden yararlanılmıştır. Faktör Çıkarma için temel bileşenler analizi, döndürme için Varimax yöntemi, örneklemin faktör çıkarmaya uygunluğunun araştırılması için Kaiser-Meyer Olkin Örneklem Büyüklüğü Testi ve Bartlett's Küresellik Testi uygulanmıştır. Güvenirlik analizi için Cronbach's Alpha katsayısı kullanılmıştır. İlişki analizinde Spearman's Rho korelasyon katsayısı, karşılaştırmalar için ise parametrik olmayan testlerden Mann-Whitney U testi kullanılmıştır.

Ayrıca verileri kullanılabilir hale getirmek için aritmetik ortalama, frekans, yüzde, standart sapma hesaplamaları yapılmıştır. Güvenirlik testleri için Cronbach's Alpha değeri bulunmuştur. Araştırmanın anlamlılık düzeyi 0.05 olarak kabul edilmiştir.

Araştırmanın bulgularından elde edilen sonuçlar şu şekilde özetlenebilir:

- Araştırmaya katılan Sosyal Bilgiler öğretmenlerin tamamı bilgisayar teknolojisine gereksinim duymakta, gerekliliğini kabul etmekte, bilgi ve iletişim teknolojileri' ne ilişkin olumlu görüş göstermektedirler.

- Evinde bilgisayarı ve interneti olan, bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanan Sosyal Bilgiler öğretmenleri bilgisayarı daha iyi tanıyıp derslerinde kullanabilmektedirler.
- Üniversitede bilgisayar dersi alan, bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanan Sosyal Bilgiler öğretmenleri bilgisayarı daha çok kullanmakta ve bilgi ve iletişim teknolojilerinden daha çok yararlanmaktadırlar.
- Öğretmenlerimizin bilgisayar kullanmayı öğrenmede istekli olduğu sonucuna varılmıştır.
- Öğretmenlerin hemen hemen tamamında bilgisayar ve internet bağlantısı bulunmaktadır.
- Öğretmenler arasında dersleriyle ilgili yararlı forumları takip ettikleri ve bu sitelerdeki interaktif eğitim materyallerini kullandıkları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Teknolojisi, Bilgi ve İletişim Teknolojileri, Öğrenme Ortamı

ABSTRACT

Teacher Views About The Use of Data and Communication Technologies in Social Studies Education (Sample of the Province of Antalya)

Muhammet Buğra AYDIN

In this research, the data concerning whether the views regarding information and communication technology of the primary-school social studies teachers doing duty in Antalya differ from in terms of gender, age, employment year in teacher profession, taking any courses or service education about computers have been observed and interpreted.

The social studies teachers working in primary institutes in Antalya form the universe of the research. According to the obtained list, the total number of teachers within the universe, on the date when the research was done, was 200. As the research universe has been taken as a sample, no other extra sampling way has been taken. In the research, the data of 198 primary-school social studies teachers whose surveys have been considered valid have been evaluated.

With the purpose of collecting the data, a view scale form has been developed. The developed scale consists of seven sections. In the first section, there are questions that are aimed at the personal knowledge of the teachers who have taken the survey. In the second section, there are questions to detect how often they use informatic technologies. In the third section, there are questions directed to identify the knowledge levels of teachers about the softwares. In the fourth section, there is a question to detect how often they use the softwares in their lessons. In the fifth section, questions have been asked to determine some difficulties that can be faced through the integrating process of informatic technologies with education. In the sixth section, questions to determine what is needed to be done to integrate the informatic technologies in a much better way with education have

been asked. In the seventh section, questions to detect the technological proficiency of teachers have been asked.

For the analysis of the data, ‘‘SPSS 17.0 For Windows’’ has been used. Answers given to each article of the survey have been classified in themselves and represented in numeric values while being transferred to program. In the process of solving the data, descriptive statics such as frequency, arithmetic means, standard deviation and percentage have been made use. In order to determine the division of the data, Kolmogorov Smirnov (K-S) testing has been done and, as a consequence of this, it has been seen that the data have not been distributed in a normal way. Therefore, non-parametric tests have been taken advantage. Basic components analysis for Factor Extraction, Varimax method for rotating, Kaiser-Meyer Olkin Sampling Size Test to research the suitability to sampling factor extraction and Bartlett’s Globularness Test have been carried out. For the trustworthiness analysis, Cronbach’s Alpha Coefficient has been used. In the relationship analysis, Sperman’s Rho Correlation Coefficiency; and for comparisons, Mann-Whitney U Test from non-parametric tests have been used.

Besides, in order to make the data useable, average, frequency, percentage and standard deviation calculations have been made. For trustworthiness tests, Cronbach Alfa Value has been found. Meaningfulness of the research has been recognised as 0.05.

The findings obtained as a result of the research can be summarized as follows:

- All of the social studies teachers who have taken part in the research feel the need of computer technology, accept its necessity and show positive views related to information and communication technology.

- Social studies teachers doing information and communication technology who have computer and also internet at home can familiarise the computer and use it better.
- Social studies teachers doing information and communication technology who have already taken the computer course at the university and have a computer and internet at home use the computer more often and benefit more from information and communication technology.
- It has been concluded that our teachers are eager to use the computer. There is computer and internet connection between almost all of the teachers.
- It has been determined that the teachers follow up the useful internet forums related to their lessons and they use the educational interactive materials in these websites.

Key Words: Education Technology, Communication and Information Technologies, Learning Environment

İÇİNDEKİLER

ETİK BEYANNAMESİ	i
TEŞEKKÜR	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
TABLolar DİZİNİ	viii
ŞEKİLLER LİSTESİ	viii
SİMGE VE KISALTMALAR	xvvi
BİRİNCİ BÖLÜM	1
GİRİŞ	1
1.1 Problem Durumu	1
1.2 Problem Cümlesi	2
1.2.1 Alt Problemler	2
1.3 Araştırmanın Amacı ve Önemi	3
1.4 Sayıtlılar	4
1.5 Sınırlılıklar	4
1.6 Tanımlar	4
İKİNCİ BÖLÜM	6
ALAN YAZIN TARAMASI VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	6

2.1 Bilgi Toplumu -----	6
2.1.2 Toplumsal Değişmeler: Bilgi Toplumuna Geçiş Süreci -----	6
2.1.3 Bilgi Toplumunda Eğitimin Özellikleri -----	7
2.1.4 Bilgi Toplumunda Öğretmen ve Öğrenci -----	9
2.1.5 Bilgi Toplumu Okulunda Bilgi Teknolojilerinin Kullanım Alanları -----	10
2.2 Milli Eğitim Bakanlığı'nın Bilgi Toplumu Çalışmaları -----	11
2.2.1 Bilgisayarlı Eğitime Destek Kampanyası -----	12
2.2.2 MEB İnternete Erişim Projesi -----	13
2.2.3 Ortaöğretim Projesi -----	13
2.2.4 World Links Projesi -----	14
2.2.5 Intel Gelecek İçin Eğitim -----	14
2.2.6 Microsoft Eğitimde İşbirliği -----	15
2.2.7 Bilgi ve İletişim Teknolojileri Formatör Öğretmen Eğitimi -----	15
2.3 İlgili Araştırmalar -----	16
2.3.1 Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar -----	16
2.3.2 Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar -----	21
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM -----	25
YÖNTEM -----	25
3.1 Araştırmanın Modeli -----	25

3.2 Evren ve Örneklem	26
3.3 Veri Toplama Araç ve Teknikleri	26
3.4 Verilerin Toplanması.....	27
3.5. Verilerin Analizi	29
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	30
BULGULAR	30
4.1 Öğretmenlerin Kişisel Özelliklerine İlişkin Bulgular.....	30
4.2 Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Görüş Düzeyine Göre Bulgular.....	38
4.2.1 Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	38
4.2.1.1 Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Ne Sıklıkla Kullandıklarına Yönelik Bulgular.....	38
4.3 İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	41
4.3.1. Sosyal Bilgiler Öğretmenleri Yazılımları Derslerinde Ne Sıklıkta Kullandıklarına Yönelik Bulgular.....	41
4.4 Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	43
4.4.1 Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Yazılımlar Hakkındaki Bilgi Düzeyine İlişkin Bulgular.....	43
4.5 Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	44
4.5.1 Bilgi ve İletişim Teknolojileri Eğitim ile Bütünleştirilmesi Sürecinde Karşılaşabilecekleri Zorluklara İlişkin Bulgular.....	45

4.6 Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	46
4.6.1 Bilgi ve İletişim Teknolojileri Eğitim ile Daha İyi Bütünleştirilmesi Sürecinde Yapılması Gerekenlere İlişkin Bulgular.....	46
4.7 Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	48
4.7.1 Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Bazı Teknolojik Konulardaki Yeterlilik Düzeyleri.....	48
BEŞİNCİ BÖLÜM -----	53
TARTIŞMA VE ÖNERİLER -----	53
5.1 Tartışma -----	53
5.2 Öneriler -----	56
KAYNAKÇA -----	58
EKLER -----	64
EK-1 ANKET-----	64
EK-2 VALİLİK İZİNİ-----	70
EK-3 PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ ANKET YAPMA İZİNİ-----	71
EK-4 ANTALYA İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ ANKET YAPMA İZİNİ-----	72
ÖZGEÇMİŞ-----	73

TABLolar LİSTESİ

Tablo 4.1.1. Öğretmenlerin Cinsiyete Göre Dağılımı.....	30
Tablo 4.1.2. Öğretmenlerin Yaşa Göre Dağılımı.....	31
Tablo 4.1.3. Öğretmenlerin Hizmet Yılına Göre Dağılımı.....	32
Tablo 4.1.4. Mezuniyet Düzeyine Göre Dağılımı.....	33
Tablo 4.1.5. Bilgi ve iletişim Teknolojileri ile İlgili Alınan Dersler.....	33
Tablo 4.1.6. Bilgi ve iletişim Teknolojilerini Öğrenme Biçimi.....	34
Tablo 4.1.7. Öğretmenlerin Evinde Bulunan Teknolojik Aletler.....	35
Tablo 4.1.8. Bilgisayar ve İnternet Kullanımı.....	35
Tablo 4.1.9. Öğretmenlerin Alanları ile İlgili Takip Ettikleri Yayınlar.....	36
Tablo 4.1.10. Öğretmenlerin Bilgisayar Yazılımlarını Elde Etme Yöntemleri.....	37
Tablo 4.1.11. Öğretmenlerin Kullandıkları E-posta Sahipliği, Web Sayfası ve Sosyal Ağlar	37
Tablo 4.2.1.1. Derslerde Yararlanılan Cihazların Ortalama ve Standart Sapması.....	39
Tablo 4.2.1.2. Öğretmenlerin Derse Hazırlık Aşamasında İnterneti Kullanmaları.....	40
Tablo 4.3.1. Öğretmenlerin Yazılımları Derslerde Ne Sıklıkta Kullandıklarına Ait Ortalama ve Standart Sapması.....	41

Tablo 4.3.2. Öğretmenlerin Bilgi ve İletişim Teknolojileri En Çok Kullandıkları Yazılımların İçeriği.....	42
Tablo 4.4.1. Öğretmenlerin Yazılımlar Hakkındaki Bilgi Düzeylerinin Ortalama ve Standart Sapması.....	43
Tablo 4.5.1. Öğretmenlerin Bilgi ve İletişim Teknolojilerini Eğitim ile Bütünleştirilmesi Sürecinde Karşılaştıkları Zorluklara Ait Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	45
Tablo 4.6.1. Bilgi ve İletişim Teknolojilerini Eğitim ile Bütünleştirilmesi Sürecinde Yapılması Gerekenlere Ait Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	47
Tablo 4.7.1. Öğretmenlerin Bazı Teknolojik Konulardaki Yeterlilik Düzeylerine Ait Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	49
Tablo 5.1. Ölçekler ile Yaş ve Hizmet Yılı Arasındaki Korelasyon Matrisi.....	50
Tablo 6.1. Ölçeklerin Öğretmenlerin Cinsiyetine Göre Karşılaştırılması.....	51

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 4.1. Cinsiyete göre dağılım.....	30
Şekil 4.2. Yaşa göre dağılım.....	31
Şekil 4.3. Hizmet yılına göre dağılım.....	32
Şekil 4.2.1.1. Derslerde teknolojik cihaz kullanımına göre dağılım.....	40

SİMGE VE KISALTMALAR DİZİNİ**MEB** : Milli Eğitim Bakanlığı**SS** : Standart Sapma \bar{X} : Aritmetik Ortalama**%** : Yüzde Değeri

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

Bu bölümde, problem durumu, problem cümlesi, alt problemler, sayılılar, sınırlılıklar, tanımlar yer almaktadır.

1.1 Problem Durumu

Sosyal Bilgiler dersinin; öğrencinin karar verme mekanizmalarını kullanabilme, ailesini, arkadaşlarını, vatanını, milletini, insanlığı sevebilme, iyi bir üretici ve tüketici olabilme, demokrasiyi benimseyebilme, çok boyutlu düşünebilme, bilimsel yöntemi kullanabilme, ulusunun ve insanlığın tarihi ile ilgili temel olguları bilme, temel tarihi olguları kavrayabilme hedeflerine günümüz ihtiyaçları çerçevesinde ulaşabilmek için bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı eğitim yapılması zorunlu hale gelmiştir. Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan milli birlik ve bütünlük içinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek, hızlandırmak ve nihayet Türk Milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmak asıl hedeftir (Bilgen, N., 2013, s.369).

Günümüzde bilgi hızla değişmekte ve gelişmektedir. Gelişen ve değişen bilgiye en hızlı ulaşmanın yolu bilgi ve iletişim teknolojilerini nitelikli kullanabilmekten geçmektedir. Sosyal Bilgiler dersinin işlenişinde öğrencilerin dikkatlerinin dağılması, tarihi olayların kalabalık sınıf ortamlarında canlandırılmasında ortaya çıkan güçlükler, öğrencilerin bilgiye ulaşmayı bilmemesi, sınıf başarılarının düşük olması Sosyal Bilgiler dersinde bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı eğitim anlayışını zorunlu hale getirmektedir. Ancak bu teknolojinin kullanılması ve yaygınlaşması öğretim etkinliklerini yürüten öğretmenlerin niteliği ve bilgi teknolojilerini ne kadar öğrenip kullandığına bağlıdır.

Ülkemizde mevcut okullarda görev yapan öğretmenlerin eğitim teknolojilerini ne kadar tanıdıkları, ne derece kullanabildikleri ve eğitim-öğretim etkinliklerinde ne kadar kullanabildikleri merak edilen ve araştırılan konular arasındadır. Bu konu aslında öğretmenlerin eğitim aracı olarak kullanılan bilgisayara ve bilgisayardan eğitimde yararlanmanın adı olan bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin görüşlerinin ne olduğu problemidir.

Genel bir problem olarak tanımladığımız bilgi ve iletişim teknolojisine dayalı öğretim araç gereçlerini kullanmanın önemi ve yukarıda açıkladığımız öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin görüşleri branşlara indirgenerek daha özel bir araştırma problemi haline getirilebilir. Bu bağlamda ilköğretim Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin görüşlerinin araştırılmasına gereksinim duyulmuştur.

1.2 Problem Cümlesi

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin Sosyal Bilgiler eğitiminde kullanılması hakkında öğretmen görüşleri nelerdir? (Antalya İli Örneği) sorusu araştırmanın problem cümlesini teşkil etmektedir.

1.2.1 Alt Problemler

1. Sosyal Bilgiler öğretmenleri bilgi ve iletişim teknolojilerini ne sıklıkla kullanmaktadır?
2. Sosyal Bilgiler öğretmenleri yazılımları derslerinde ne sıklıkta kullanmaktadır?
3. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin yazılımlar hakkındaki bilgi düzeyi nedir?
4. Sosyal Bilgiler öğretmenleri bilgi ve iletişim teknolojilerini eğitim ile bütünleştirilmesi sürecinde karşılaşılabilecekleri zorluklar nelerdir?
5. Sosyal Bilgiler öğretmenleri bilgi ve iletişim teknolojilerini eğitim ile daha iyi bütünleştirilebilmesi için yapılması gerekenlere ilişkin görüşleri nelerdir?

6. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin teknolojik yeterlilik düzeyi nedir?

7. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin görüşleri yaşı, cinsiyeti, eğitim durumu, kıdem yılı, bilgi ve iletişim teknolojileri ile ilgili seminerlere ve kurslara katılım durumları, kurslara katılım süreleri, kendilerine ait yazıcı, tarayıcı, e-posta, internet bağlantısına sahip olma, interneti kullanabilme, internet için harcanılan süre, dersliklerde bilgisayar mevcudu, yazılımların elde ediliş şekli, kişisel web sayfasına sahip olma, üye olunan sosyal ağlar, bilgi ve iletişim teknolojileri ile ilgili aldıkları dersler, bilgisayara sahip olma durumu, bilgisayar teknolojilerini kullanmayı nasıl öğrendikleri, alanları ile ilgili takip ettikleri yayınlar gibi değişkenlerine göre bir farklılık var mıdır?

1.3 Araştırmanın Amacı ve Önemi

Araştırmanın temel amacı “Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Sosyal Bilgiler Eğitiminde Kullanılması Hakkında Öğretmen Görüşleri” ni ortaya koymaktır. Bu temel amaca yönelik olarak Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin bilgi ve iletişim teknolojilerini takip etmedikleri, kullanma konusunda deneyimlerinin var olup olmadığı, derslerinde bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanıp yararlanmadıkları, yararlanıyorsa bundan ne ölçüde yararlandıkları araştırılarak, öğretmenlerimizin bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin görüşleri saptanmaya çalışılmıştır.

Araştırma, ortaya konan saptamalar ile bilgi ve iletişim teknolojilerinin daha yaygın hale getirilebilmesi için neler yapılabileceği konusunda önerilere yer verilmesi açısından önem taşımaktadır.

Bilgi ve iletişim teknolojileri destekli Sosyal Bilgiler eğitiminin gerçekleşip gerçekleşemeyeceği ile ilgili yapılacak bilimsel çalışmalara da veri oluşturacağı ve ileriye dönük proje ve çalışmaların belirlenmesine katkı sağlayacağı düşüncesiyle ayrı bir önem taşımaktadır

Araştırmanın yapılacağı yerde bilgi ve iletişim teknolojileri sınıfı olan okullar ve araştırmada kullanılan yazılımlar 2006 programına uygun yazılımlar olduğundan araştırma, bu unsurların uygulanmasının etkililiğini de bir anlamda ifade edeceğinden önemlidir.

1.4 Sayıtlar

- Sosyal Bilgiler öğretmenleri ölçeği içtenlikle cevaplandırmıştır.
- Ulaşılan kaynaklardaki bilgiler doğrudur.

1.5 Sınırlılıklar

- Araştırma 2012-2013 eğitim öğretim yılında Antalya ili merkez ilçelerinde bulunan ilköğretim okullarındaki Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin oluşturduğu evrenle sınırlıdır.
- Araştırma ilköğretim Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin görüş ölçeği formuna verdikleri yanıtlar ile sınırlıdır.

1.6 Tanımlar

Eğitim Teknolojisi: Davranış bilimlerinin iletişim ve öğrenmeyle ilgili verilerine dayalı olarak, eğitimle ilgili ulaşılabilir insan gücü ve insan gücü dışı kaynakları, uygun yöntem ve tekniklerle akıllıca ve ustaca kullanıp, sonuçları değerlendirerek, bireyleri, eğitimin özel amaçlarına ulaştırma yollarını inceleyen bilim dalıdır (Koşar, E., Yüksel, S ve Alyaz, Y., 2003, s.3).

Öğretim Teknolojisi: İletişim devrinin yarattığı, öğretmen, kitap ve yazı tahtası yanında öğretimsel amaçlar için kullanılabilir kitle iletişim araçlarıdır. Öğretim teknolojisini oluşturan araçlar şunları içerir: Televizyon, filmler, tepegöz projektörleri, bilgisayarlar, diğer donanımlar ve yazılımlar (Çilenti, Kamuran, 1984, s.29).

Bilişim Teknolojisi: Bilginin toplanmasından depolanmasına kadar olan sürede ağlar aracılığıyla, bilginin bir yerden başka bir yere iletilip kullanıcıların hizmetine sunulması sırasında kullanılan tüm teknolojileri kapsayan teknolojidir. Başka bir deyişle bilişim teknolojisi; bilginin işlenmesini, dağıtılmasını, özümlemesini, yorumlanmasını ve analiz edilerek kullanılmasına olanak tanıyan her türlü araçtır. (Pervan Karadağ ve Patır, 2012: 7; Gibson ve Jackson, 1987: 3).

İKİNCİ BÖLÜM

ALAN YAZIN TARAMASI VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde yaşam boyu öğrenme ve yenilikçilik ile ilgili alan yazın taramasına yer verilmiştir. Ayrıca bu kavramlarla ilgili yurt içi ve yurt dışında yapılmış araştırma sonuçları sıralanmıştır.

2.1 Bilgi Toplumu

Bilgi toplumuna geçiş sürecinde bir takım kavramların ortaya çıkmasının yanı sıra bazı kavramların anlamları da değişmiştir. Bilgi toplumu, bilgi toplumu ile ilgili bu kavramları bilmeksizin ve bilgi toplumunun tarihsel gelişimini incelemeksizin anlaşılamaz. Bu nedenle öncelikli olarak bilgi toplumu ile ilgili kavramlara yer verilecektir.

2.1.2 Toplumsal Değişmeler: Bilgi Toplumuna Geçiş Süreci

Bazı sosyal bilimciler bilgi toplumunun ortaya çıkışını Amerika ve Japonya gibi ileri düzeyde endüstrileşmiş ülkelerde, bilgi ve iletişim teknolojilerinin toplumun temel karakteristiklerinde köklü değişime neden olduğu 1960'lı yıllara dayandırmaktadır. Ancak bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişimi 1980'lerden sonra büyük hız kazanmıştır. Bunun sonucunda, hızlı gelişen teknolojinin ekonomik, sosyal ve kültürel sahadaki yansımaları yeni bir toplumsal yapının ortaya çıkmasına neden olmuştur (Akçam, 2006, s.1). Bilgisayar ve iletişim teknolojilerindeki gelişmelerin yön verdiği bu yeni dönemde toplum, "bilgi toplumu" olarak nitelendirilmektedir. (Yalçınkaya, 2001, s.3).

Bilgi ve iletişim teknolojileri arasında bilgisayarın, bilgi toplumunun gelişmesinde şüphesiz özel bir yeri vardır. Bu teknolojinin temelleri sanayi toplumunda atılmıştır. 1939 yılında icat edilen elektro-mekanik hesap makinesi II. Dünya Savaşı'nın gerçekleştiği yıllara gelindiğinde ilk elektronik bilgisayar haline gelmiştir. 1950'li yıllara gelindiğinde transistorların icadı ve bu icat ile bağlantılı olarak da daha gelişmiş bilgisayarların tasarımı

gerçekleşmiştir (Vural ve Sabuncuoğlu, 2008, s.6). 1975'te bilgisayarın pazara sunulmasının ardından bilgisayar günlük hayatta giderek yerini almaya başlamıştır.

1970'li ve 1980'li yıllarda ise yeni tekniklerin ortaya konmasıyla bilgisayar yazılımlarının ve programlama dillerinin geliştirildiği, daha hızlı elektronik devrelerin düzenlendiği, elektronik parçaların boyutlarının gitgide küçültüldüğü bir dönemdir.

Bu dönemde bilgisayarlar arasında karşılıklı veri iletişimine ve etkileşimine dayanan yeni programlama dillerinin geliştirilmesi bilişim kavramını doğurdu. Karahoca (1998)'ya göre bilişim kavramı, bilimsel bilgi ve teknik bilginin işlenmesi, depolanarak saklanması, bilginin teknik araçlarla en hızlı ve kolay yoldan iletilmesi, bilgi akışının sağlanması anlamına gelmektedir (Kocamaz, 2007, s.6).

Bilişim kavramının günlük hayata kısa sürede yerleşmesini sağlayan bir başka gelişme ise yine aynı dönemde internetin bulunuşudur. İnternet, iletişim teknolojilerinin mümkün kıldığı, günümüzde milyonlarca insan ve bilgisayarı birbirine bağlayan, fiziksel mekandan bağımsız sanal bir iletişim, ticaret, bilgi, eğlence ve paylaşım ortamıdır (Çelik ve Karaaslan, 2003, s.1). İnternet, bilgisayarlar arasındaki karşılıklı veri iletişimini ve etkileşimini hızlandırmış böylece bilginin paylaşımı ve yeni bilgilerin üretimine olanak sağlamıştır.

İnternetin etkisi ile bilişimin toplum yapısını değiştirdiğini ve yeni bir toplumsal değişimin yaşandığını düşünen bazı yazarlar içinde yaşadığımız toplumun bilgi toplumundan ziyade bilişim toplumu olarak nitelendirilmesi gerektiğini belirtmektedirler. Bazı yazarlar ise bu kavramları ayırt etmeksizin birbirinin yerine kullanmaktadırlar.

2.1.3 Bilgi Toplumunda Eğitimin Özellikleri

Merter'e göre (2002) bilgi toplumunun öğretim anlayışında öğrenci merkezli öğretim modeline geçilmiştir; bilginin öğrenci tarafından yeniden üretilmesi, bilginin anlamlandırılması esas alınır; zamansız ve mekansız asenkron öğretim sistemi

benimsenmektedir; öğrencilere, bilgilere nasıl ulaşacağı, bilgilerin nasıl sınıflandırılacağı, kodlanacağı ve yeni bilgilerin nasıl üretileceği öğretilmektedir (Boztaş, 2010).

Bilgi toplumunda bilgi ve iletişim teknolojileri her alanda olduğu gibi eğitimde de önemli bir yere sahiptir. Eğitimde özellikle bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı öğretimler bilgi toplumunun olmazsa olmazı haline dönüşmüştür. Bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı öğretim birçok yararı vardır: Bilgi ve iletişim teknolojilerine öğretimde bilgisayarlar, öğrenciye veri sağlar ve öğrencinin kavramasını sağlayan öğretmen rolünü üstlenen programlarla öğrenmeye yardımcı olur. Bilgi toplumundaki bu tarz bir eğitim ile bireyin kavrama yeteneği gelişir. Bilgisayar sayesinde öğrenme sadece okul içinde gerçekleşmez, okul dışında da devam eder. Öğrenci bilgisayarı kullanarak bilgiyi çoklu ortamda yönetir (ses, grafik, görüntü, renk, metin). Bu sayede öğretimde karmaşık süreçleri iyi kavrayabilir (Çötök, 2006, s.65).

Sosyal Bilgiler eğitimi içerisinde yer alan Coğrafya üniteleri için Google Earth programı, internet ortamındaki haritalar, Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS), coğrafyanın sosyal paylaşım ağlarındaki kullanımları (mail grupları, bloglar, vb.) internet tabanlı, çeşitli uluslar arası coğrafya ile ilgili web siteleri ve birçok resmi ve özel kurumun internet tabanlı coğrafya programları gibi bilgi teknolojilerinin kullanımı, Coğrafya'nın eğitimi için önem taşımaktadır (Kaya, H., 2013, s.47). Coğrafya bilgilerinde teknoloji kullanımının da iyice geliştiği Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) gibi teknik bilgiler ve metodların coğrafya araştırmalarına çok önemli katkı sağladığı görülmektedir (Bilgen, N., 2013, s. 314).

İnternet kullanımının yaygınlaşması ile birlikte eğitimde internet destekli uzaktan eğitim uygulamaları başlamıştır. Günümüz uzaktan eğitim teknolojilerinin ortaya koyduğu farklı uzamlar; farklı zaman ve mekanlardaki insanların özellikle eğitim süreci içinde buluşabilmesini, paylaşabilmesini ve farklı birçok ortamla da etkileşim içerisinde olabildiğini sağlamaktadır. Eğitimde çoğu zaman yer alan geleneksel duvarların içinde

öğrenilmeli, alınmalı, kavranmalı yaklaşımı bir ölçüde sınırları olmayan bir derinliğe taşınmıştır (Orhon, 2002, s.1).

Uzaktan eğitim her yaş ve her durumda insana istediği yer ve zamanda gereksinim duyulan alanda eğitim fırsatı yaratmaktadır. Böylelikle bireylerin istedikleri yerde istedikleri zamanda ve diledikleri kadar tekrar ederek değişik öğrenmelerine olanak tanıyan uzaktan eğitim modeli hem örgün eğitim hem de örgün eğitim dışındaki insanlara çözüm önerisi olarak öne çıkmıştır (Önür, 2002, s.1).

Bilgi toplumunun eğitiminde ortaya çıkan özelliği şu şekilde özetlenebilir:

- Bilgi toplumunun eğitiminde bilgi ve iletişim teknolojileri büyük bir öneme sahiptir. Özellikle bilgi ve iletişim teknolojilerinin eğitim, uzaktan eğitim her yaş ve her durumda insana istediği yer ve zamanda gereksinim duyulan alanda, kendi hızlarında ve düzeylerinde ilerleyebilme olanağı veren, dolayısıyla bireyselleştirilmiş, öğrenci merkezli bir öğretimin oluşmasına yardımcı olur.

2.1.4 Bilgi Toplumunda Öğretmen ve Öğrenci

Bilgi toplumunda geleneksel öğretmen kavramları değişmektedir. Öğretmen bilgi toplumunu anlayıp yorumlayabilmelidir. Eğitim teknolojisindeki çağdaş yaklaşımları ve bunların eğitim ortamında nasıl kullanabileceğini bilmelidir. Öğretmen bilgi teknolojileri konusunda bilgi sahibi olmalıdır. Öğretmenlerin etkililik, kalite gibi değer ve davranışları kazanan, özümseyen bireyler olması önemli beklentidir. Meslekte başarı; uzmanlık, sürekli kendini yenileme, değişen teknolojiye uyum sağlama ve amaçlarını başarma yeteneğine bağlı olacaktır (Nugay, 2009).

Drucker'a (1993) göre bilgi teknolojileri öğretmenin işini kolaylaştıran, sıradan öğretilere harcayacağı zamanı daha verimli kullanabilmesini sağlayan, öğretmenin yerini almaktan çok ona asistanlık görevi üstlenen öğrenmeyi tamamlayıcı aletlerdir. Öğretmen öncelikle bu teknolojilere aşina olmalı ve interaktif öğrenme ortamları oluşturabilmelidir.

Yarının okulunda öğrenciler bilgisayar programlarını kendi öz aletleri olarak kullanacaklardır (Genç ve Eryaman, 2009, s.97).

Bilgisayarlı eğitimin önem kazandığı bilgi toplumunda, gerek eğitimi verecek öğretmenlerin gerekse bu eğitimi alacak öğrencilerin bilgisayar yazılımı ve kullanımı konusunda yetenekli olması gerekmektedir.

2.1.5 Bilgi Toplumu Okulunda Bilgi Teknolojilerinin Kullanım Alanları

Günümüzde, bilgi toplumunun özelliklerini taşıyan bireylerin yetiştirilmesine yönelik olarak örgün ya da yaygın eğitim kurumlarında bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanılmaktadır. Eğitim ve dahilindeki öğretme faaliyetleri için kullanılan teknolojiler, türlü değişkenleri etkileyebilmektedir. Bunlar ilk bakışta öğretmen, öğrenci, içerik ve öğrenme ortamıyla ilgili olmakla birlikte, eğitimde bilgi ve iletişim teknolojileriyle ilişkilendirilebilecek değişkenler olarak sıralanabilirler (Yenilmez ve Ersoy, 2008, s.589). Bu değişkenlere yönelik olarak bugün eğitim bilgi ve iletişim teknolojilerini,

- Toplum, okul, öğretmenler ve öğrenciler arasındaki işbirliğini, bilgi teknolojileri araçlarını kullanarak geliştirmek,
- Öğrenme ortamlarını, eğitimsel yazılımlar, elektronik referanslar, uygulama yazılımları ve eğitsel oyunlarla desteklemek; böylece eğitimin kalitesini arttırmak,
- Bilgi Teknolojisi araçlarını her kademedeki öğrenme ortamlarına entegre etmek,
- Her öğrenciye eğitim hayatı boyunca her türlü gelişmiş bilgi teknolojisi araçlarına (bilgi kaynaklarına) ulaşma imkanı sağlamak,
- Doğru zamanda ve doğru yerde, doğru bilgi teknolojisi aracı kullanım yeteneğini bütün öğrencilere kazandırmak,
- Bilgi Teknolojisi araçları ile bilgiye ulaşma, problem çözme, bilginin işlenmesi ve sunulması becerilerini bütün öğrencilere kazandırmak ve onlara günlük hayatta bilgi teknolojisi araçlarını nasıl kullanabileceklerini öğretmek,

- Öğrenciyi pasif öğrenme ortamlarından kurtararak kendi kendine aktif bir şekilde öğrenme yeteneği kazanmasını sağlamak,
- Öğrencilerin, İnternet'i, çizim programlarını, kelime işlemcileri, elektronik tablola ve sunum yazılımları gibi araçlar olarak kullanmalarını sağlamak,
- Bilgisayarı öğretmenlerin, ders planlarını hazırlama, derslerini uygulama, ölçme - değerlendirme araçlarını geliştirme, not verme, eğitsel materyallerini hazırlama ve kendilerini geliştirme amaçlı olarak kullanmalarını sağlamak (Çavaş, Kışla ve Twining, 2004, s.2).

2.2 Milli Eğitim Bakanlığı'nın Bilgi Toplumu Çalışmaları

Ülkemizde bilgili nesillerin yetiştirilmesi, eğitimin yaygınlaştırılması ve eğitim seviyesinin yükseltilmesi görevi Milli Eğitim Bakanlığı'na aittir. Bu nedenle bu konuda yapılacak her türlü çalışma bakanlığın elinden geçmektedir. Bakanlık bilgi toplumunun gerektirdiği insanın özelliklerinden yola çıkarak bir takım çalışmalar düzenlemekte, projeler üretmekte ve bunları uygulamaya koymaktadır.

Bakanlık bilgi toplumu çalışmalarını iki farklı boyutta ele almaktadır. Boyutlardan birincisi vatandaşlara ve kamu çalışanlarına yönelik olup daha çok bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımının yaygın eğitim yoluyla kazandırılması yönündeki çalışmalardır. Bakanlık, vatandaşların bilgi ve iletişim teknolojisi araçlarıyla buluşturulmasını sağlamak, internetin kullanımını yükseltmek, bilgi açığını kapatmak ve vatandaşların e-devlet hizmetlerinden en iyi şekilde yararlanmalarını sağlamak için Kamu İnternet Erişim Merkezleri (KIEM) açmaktadır. Bunun dışında Bakanlığın düzenlediği sınavlara vatandaşların elektronik ortamda, istedikleri zaman randevu alarak girdiği ve bilgisayarda yöneltilen soruları cevaplayabilecekleri e-sınav uygulamaları da sunulmaktadır.

İkinci boyut ise Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı eğitim kurumlarında çalışan personele ve bu eğitim kurumlarında öğrenim görmekte olan öğrencilere yönelik çalışmalardır. Bakanlık, okulların bilgi ve iletişim teknolojileri (BT) alt yapısını kurmaya ve geliştirmeye yönelik çalışmalar düzenlemektedir. Bu kapsamda Dünya Bankası, Avrupa Yatırım Bankası, Intel, Microsoft gibi uluslararası kuruluş ve firmalarla iletişime geçip protokoller imzalamıştır. Bakanlık okullarda BT alt yapısının kurulmasının yanı sıra okullarda görevli personelin ve öğrenim görmekte olan öğrencilerin de BT'ni kullanmasına yönelik projeler yürütmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nün okullarda BT alt yapısının oluşturulması ve eğitimde BT kullanımının yaygınlaştırılmasına yönelik olarak yukarıda adı geçen kurumlarla birlikte yürüttüğü ya da desteklediği projelerden bazıları şunlardır:

2.2.1 Bilgisayarlı Eğitime Destek Kampanyası

Günümüz bilgi toplumunun insanı bilgiye ulaşmak için bilgi teknolojilerini özellikle de bilgisayarı kullanabilen bireyler olarak düşünülmektedir. Ancak maddi imkansızlıklar nedeniyle evine bilgisayar alamayan bireylerin, bilgi ve iletişim teknolojileri (ICT) ile okul sıralarında tanışmaktan başka pek seçenekleri yok gibidir. Ülkemizin sahip olduğu bu gerçeği bilen Milli Eğitim Bakanlığı, öğrencilerin bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanabilmeleri için 2005 yılında Türkiye Bilişim Sanayicileri ve İşadamları Derneği ile birlikte "Bilgisayarlı Eğitime Destek Kampanyası" nı başlatmıştır.

Eğitime ilk etapta 300 bin bilgisayar bağışını hedefleyen "Bilgisayarlı Eğitime Destek" projesinde bağışlar aynı veya nakdi olabilmektedir. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nden geçen ve şu anda yürürlükte olan 5281 sayılı kanuna göre satın alınıp okullara bağışlanan bilgisayarlar için KDV muafiyeti getirilmiştir. Ayrıca bu çerçevede

yapılan tüm harcamalar 4842 sayılı yasa gereğince gider gösterilerek vergi matrahından düşürülebilecektir (MEB, 2010).

2.2.2 MEB İnternete Erişim Projesi

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okul ve kurumların internete hızlı ve kesintisiz bir şekilde bağlanmasını sağlamak amacıyla oluşturulmuş bir projedir. MEB ile Ulaştırma Bakanlığı arasında yapılan kurumların internet bağlantıları görüşmeleri sonucunda, Türk Telekomünikasyon A.Ş. ile 5 Aralık 2003 tarihinde protokol imzalanmıştır. Bu kapsamda 31 Ekim 2004 tarihine kadar 20.000 okul/kuruma 2007 yılı sonuna kadarda da yaklaşık 29.000 adet okul/kuruma ADSL internet erişimi sağlanmıştır. 2008 yılı sonu itibari ile 33.018 okul/kuruma geniş bant ADSL internet erişimi, 4.870 okul/kuruma uydu internet erişimi olmak üzere toplamda 37.888 okul/kuruma geniş bant internet erişimi sağlanmıştır. Buna bağlı olarak; Lise ve dengi okulların öğrencilerinin % 100'ü, ilköğretim okulları öğrencilerinin % 94'ü olmak üzere yaklaşık 12 milyon öğrencinin ve 621.000 bilgisayarın internete erişimi sağlanmış bulunmaktadır (MEB, 2010).

2.2.3 Ortaöğretim Projesi

Milli Eğitim Bakanlığı, 7. Beş Yıllık Kalkınma Planı (1996-2000) hedefleri doğrultusunda 1998-1999 Öğretim yılında orta öğretimde reform yapmak üzere çalışmalara başlamıştır. Projenin hayata geçirilmesi için gerekli olan finansman 2006 yılında Dünya Bankası ile imzalanan protokolden sonra elde edilmiştir. Uygulama süresi 5 yıl olan ve 2006 yılında uygulanmaya başlayan projenin amacı: genel, mesleki ve teknik ortaöğretim sisteminin yeniden yapılandırılması, kalitesinin artırılması, programların geliştirilmesi ve yenilenen programlara göre öğretmen eğitimi ile eğitim ortamlarının donatılmasıdır. Projenin amaçları, bileşenleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Projenin bilgi teknolojilerine yönelik alt bileşen hedefi, gençliğe modern bilgi ekonomisinde çalışabilmeleri için bir temel yeterlilik olarak BT eğitimi sağlamak, BT

kullanarak öğretim ortamını iyileştirmek, öğrenme imkanlarına erişimi yaygınlaştırmak, kalıcı, sağlıklı öğrenmeyi ve idari süreçleri desteklemektir (MEB, 2010).

2.2.4 World Links Projesi

Dünya Bağlantıları Gelişim Programı çerçevesinde MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü ve Dünya Bankası Ekonomik Gelişme Kurumu (EDI) tarafından yürütülen World Links Projesinin genel amacı; dünyanın çeşitli ülkelerindeki öğretmen ve öğrencileri İnternet'te buluşturarak, ortak öğrenme metotları geliştirmek; işbirliğine dayalı, proje tabanlı, öğrenci merkezli öğrenme faaliyetlerini gerçekleştirmektir. Gelişim İçin Dünya Bağlantıları Programı çerçevesinde yürütülen bu proje, öğretme ve öğrenme işlemlerini geliştirmek için bilgi ve iletişim teknolojisini kullanan pedagojik bir yenilik programıdır. Bu program aracılığıyla öğretmen ve öğrencilere; projeye dayalı öğrenme, İnternet'i ve Dünya Bilgisayar Ağı (www)'nı kullanarak işbirliği halinde öğrenme, diğer okullarla birlikte ortak İnternet projeleri gerçekleştirme metotları öğretilmektedir (Çavaş, Aşkar ve Kesercioğlu, 2003, s.3).

2.2.5 Intel Gelecek İçin Eğitim

Milli Eğitim Bakanlığı ve Intel işbirliğiyle hazırlanan “Gelecek İçin Eğitim” programı, bilgisayar teknolojilerinin eğitim alanında nasıl daha verimli bir şekilde kullanılması gerektiği konusunda öğretmenlere yardımcı olmayı amaçlamaktadır. Programın çok önemli bir diğer amacı ise, öğretmenlere teknoloji destekli ünite planları yapma olanağı vererek, bu sayede öğrencilerin yüksek seviye düşünme ve problem çözme yetkinliklerini geliştirmektir. Intel'in 5 kıtada ve 28 ülkede yürüttüğü eğitim programları ana hatlarıyla şöyle şekilleniyor (MEB, 2010):

- İlk ve ortaöğretimde fen ve matematik alanlarında öğrencilerin yetkinliklerinin artırılması,
- Okullarda bilgisayar teknolojilerinin kullanımının artırılması,

- Teknolojiyi kullanma oranının arttırılması,
- Özellikle kadınların ve maddi imkanı olmayanların teknoloji odaklı kariyer edinmelerinin sağlanması

2.2.6 Microsoft Eğitimde İşbirliği

Eğitimde İşbirliği programının amacı, öğrenci ve öğretmenlerin eğitimde bilgisayar teknolojilerini etkin olarak, öğrencilerin eğitim ve öğrenimde gerçek potansiyellerini ortaya koymalarına yardımcı olmaktır. Milli Eğitim Bakanlığı ve Microsoft arasında imzalanan anlaşma kapsamında öğretmenlere eğitim hizmetleri, MEB Bilgiye Erişim Portalı altyapısı, Eğitim Karar Destek Sistemi, Microsoft IT Akademi ve okullara bilgisayar bağış seferberliği gibi bir dizi projenin hayata geçirilmesi konusunda karara varıldı. Bu anlaşma çerçevesinde öncelikle öğretmenlerin uzaktan eğitimine ağırlık verildi. Microsoft çözüm ortağı İdea tarafından eğitim uzmanlarının yardımıyla, e-öğrenimin en büyük tamamlayıcı unsuru olan LMS (Learning Management System) geliştirilmeye başlandı (Microsoft, 2010).

2.2.7 Bilişim Teknolojileri Formatör Öğretmen Eğitimi

Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü teknolojide meydana gelen ilerlemeler nedeniyle bilgisayar formatör öğretmenlerine bilgisayarların eğitim ortamlarında kullanımı konusunda sahip oldukları bilgi ve becerilerinin yenilenmesini sağlamak amacıyla 2007 yılında bu öğretmenlere yönelik olarak “Bilişim Teknolojileri Formatör Öğretmen Eğitimi Programı” düzenlemiştir.

Bilişim Teknolojileri Formatör Öğretmen Eğitimi Programı ile temel bilgisayar okuryazarlık bilgi ve becerisine sahip, elektronik ortamda ders programlarına ve öğrencilerin bireysel özelliklerine uygun etkinlikler oluşturabilen, oluşturduğu etkinlikleri öğrencileri ile eğitim ortamında uygulayabilen ve internet üzerinden meslektaşları ile paylaşmayı ilke edinmiş öğretmenlere rehberlik edebilecek Bilişim Teknolojileri Formatör

öğretmenlerinin MEB-EĞİTEK-Bilişim Teknolojileri Formatör Öğretmen Eğitimi Programında yetiştirilmesi hedeflenmektedir. Ayrıca, hazırlanan eğitim programı aracılığı ile öğretmenlerin bilişim teknolojisi araçlarına yönelik olumlu tutum geliştirmeleri de hedeflenmektedir (Akdur, diğerleri, 2007, s.2).

2.3 İlgili Araştırmalar

2.3.1 Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar

Teknolojinin gelişmesiyle beraber hayatımıza giren bilgisayarların eğitim alanında kullanılmaya başlanmasından bu yana pek çok bilim adamı, yazar, eğitimci, bilgisayar uzmanı çeşitli görüşleri sürmüştür ve çeşitli araştırmalar yapmışlardır.

Toprakçı (2006)'nın "İlköğretim ve Liselerdeki Yönetici ve Öğretmenlerin Bilgi ve İletişim Teknolojilerine İlişkin Görüşleri (Sivas Örneği)" isimli çalışmanın amacı; "Sivas ilinde görev yapan öğretmen ve yöneticilerin bilgi teknolojileri hakkındaki görüşleri nelerdir?" şeklinde ifade edilmiştir. Bu görüşlerin, okulun tipi, kıdem, kurs alıp almama ve cinsiyete göre farklılık gösterip göstermediği araştırılmıştır. Veri toplama aracı araştırmacı tarafından geliştirilmiş olan "Bilgi Teknolojileri Görüş Anketi" dir. Bu araştırmanın sonuçları ise şöyle özetlenebilir:

- Kırsalda çalışan öğretmen ve yöneticiler merkezde çalışanlara göre daha olumlu görüşlere sahiptirler.
- Yöneticiler öğretmenlere göre daha olumlu görüşlere sahiptirler.
- Kurs görenler görmeyenlere göre daha olumlu görüşlere sahiptirler.

Er (2007) tarafından "Intel Öğretmen Programı" kapsamında öğretmenlere verilen eğitimin değerlendirmesini yapmak ve öğretmenlerin aldıkları eğitimi sınıf içi etkinliklerine ne derece yansıttıklarını incelemek amacıyla bir araştırma yapılmıştır. Bu genel amaç doğrultusunda, 2006–2007 öğretim yılında Elazığ ilinde programın uygulandığı okullarda bulunan öğretmenlerin verimliliklerine yönelik bir araştırma

yapılmıştır. Araştırma tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evreni Elazığ ilinde görev yapan ve “Intel Gelecek İçin Eğitim” kursuna katılan 170 öğretmen oluşturmaktadır. Örnekleme ise evrenin tamamını kapsamıştır. Araştırma kapsamında, ilgili literatür taraması ve uzman görüşleriyle elde edilen veriler değerlendirilerek kuramsal boyut oluşturulmuştur. Kuramsal boyut çerçevesinde anket sorularının gerekli değerlendirmeleri yapılmış ve uzman görüşlerinden faydalandıktan sonra uygulanmıştır. Araştırmanın sonucunda öğretmenlerin program içeriğinden yeterince faydalanamadığı görülmüştür.

Aydoğdu (2003), “Ortaöğretim Okullarında Görev Yapan Coğrafya Öğretmenlerinin Bilgisayar Destekli Eğitime İlişkin Tutumları” adlı yüksek lisans tezinde, bilgisayar destekli eğitiminin etkin bir başarıya ulaşması için öğretmenlerin bilgisayar öğretimi ve bilgisayar destekli eğitim olmak üzere özel olarak eğitilmeleri ve eğitilen öğretmenlerin proje kapsamındaki okullara atanmalarının sağlanması ve sistemde kalmalarını sağlayacak önlemlerin alınması, bilgisayar kullanımının eğitim-öğretim programlarıyla bütünleşmesi için, Milli Eğitim Bakanlığı oluşturacağı özel bir uzman komisyonla öğretim programlarını yeniden ele almalı ve ders kitaplarında gerekli değişiklikler yapılması, kendi ihtiyaçlarımıza cevap verecek yazılımlar hazırlamamız konularında önerilerde bulunmuştur.

Uslu ve Bümen (2010)’in “Eğitimde Bilişim Teknolojilerini Kullanmaya Yönelik Bir Mesleki Gelişim Programının Etkileri: Kaygı, Tutum ve Teknolojiyle Bütünleşme” isimli yaptıkları araştırmada, ilköğretim öğretmenlerine uygulanan mesleki gelişim programlarının teknoloji ile bütünleşmeyi sınırlı ölçüde etkilediğini belirtmektedir. Araştırmanın amacı, ilköğretim öğretmenlerine uygulanan bir mesleki gelişim programının bilgisayar kaygısına, eğitimde bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanmaya yönelik görüşlere ve bilgi ve iletişim teknolojilerini öğrenme öğretme süreci ile bütünleştirmeye etkisini incelemektir. Çalışmanın hem söz konusu mesleki gelişim programının etkililiğini ortaya

koymaya, hem teknolojiye yapılan yatırımın işe yararlılığını sorgulamaya, hem de teknolojinin öğrenme öğretme ile bütünleştirilmesi sürecinin anlaşılmasına önemli katkılar getirebileceği düşünülmektedir. Araştırma sonucunda, Intel Öğretmen Programı'nın teknoloji ile bütünleşmenin ilk aşamalarındaki (Örn. direnç gösteren veya sadece kişisel amaçlı teknoloji kullanan) ve yüksek kaygılı öğretmenler üzerinde olumlu etkiler yarattığını göstermektedir.

Olgun (2001), "Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Çalışan Eğitimcilerin Bilgisayar Destekli Eğitim Hakkındaki Görüş ve Tutumlarının İncelenmesi" adlı yüksek lisans tezinde, bilgisayarların eğitimde bir amaç değil araç olması, öğretmen yetiştiren okullarda bilgisayar ve bilgisayarla eğitime yönelik derslerin verilmesi, öğretmen adaylarının mesleki eğitim süreçlerinde bilgisayarı aktif olarak kullanmaya yönelik projeler geliştirmeye yönlendirilmesi, eğitimcilerin teknolojik yetersizlikleri belirlenip, bu yetersizlikleri ortadan kaldırmaya yönelik seminer, konferans, hizmetiçi eğitimler planlanması, bilgisayar destekli eğitimde kullanabilecek yazılımların geliştirilmesi, bilgisayar destekli eğitim uygulamaları projeleri geliştirilip pilot bölgelerde denenmesi gibi önerilerde bulunmuştur.

Tırnakçı (2003), "Eğitim Çalışanlarının Bilgisayar Destekli Eğitimi Tanıma Düzeyleri ve Tutumlarının Tespiti (Sivas İlinde Bir Araştırma)" isimli yüksek lisans tezinde, evreni Sivas il merkezinde bulunan ve Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi ve özel liselerde görev yapan tüm öğretmen ve idarecileri kapsamaktadır. Veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Toplam 127 adet anket tüm evrene dağıtılmış ve 109 tanesi toplanabilmiştir. Araştırmanın bulguları sonucunda öğretmenlerin %47,1'i bilgisayar destekli eğitimin uygulanması gerektiğini düşünmektedir. Ülkemizde kısa sürede bilgisayar destekli eğitime geçmenin mümkün olmayacağını öne sürenlerin oranı ise %79,9'dur. Bunun gerekçesi olarak ta deneklerin %58,2'si ülkemiz insanının sosyal ve ekonomik olarak buna müsait olmayışını ifade etmişlerdir.

Yurtiçinde yapılan diğerk bir araştırmada ise Üstündağ (2001), “Müfredat Laboratuvar Okullarında Görev Yapan Yönetici ve Öğretmenlerin Bilgisayar Tutumları ile Kaygı Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” isimli çalışması ile yöneticilerin bilgisayar tutumlarını ve bu tutumları kaygı değişkeni ile ilişkisine göre incelemiştir. Araştırma 15 Müfredat Laboratuvar okulu ile sınırlıdır. 42 ölçek 3 alt ölçekten oluşan tutum ölçeklerinin uygulanması sonucunda elde edilen sonuçlardan bazıları şöyledir. Müfredat Laboratuvar Okullarında görev yapan öğretmen ve yöneticiler bilgisayara karşı olumlu bir tutum içerisindedirler. Bunun yanında öğretmen ve yöneticilerin kaygı düzeyi; bilgisayar kullanma yeterliklerine, evlerinde bilgisayarı olup olmasına ve görevlerine göre farklılık göstermektedir.

Bulut ve Koçoğlu (2012), çalışmalarında Sosyal Bilgiler dersi öğretmenlerinin akıllı tahtaya yönelik öğretmen görüşlerini incelemiştir. Öğretmenlerin büyük kısmının akıllı tahta ile ilgili eğitim almadıkları ve öğretmenlerin akıllı tahta kullanımı ile ilgili bilgi ve beceri sahibi olmadıkları sonucu elde edilmiştir. Araştırma sonucunda öğretmenlere akıllı tahta kullanımı ile ilgili yeterli bilginin verilmesi gerektiği belirtilmiştir. Akıllı tahta kullanımının öğrencinin derse katılımını artıracak ve dikkatini çekeceği önerisi yapılmıştır.

Gök, Turan ve Oyman’ın (2011) yapmış oldukları araştırmanın amacı okul öncesi öğretmenlerinin bilişim teknolojilerini kullanma durumlarına ilişkin görüşlerini incelemektir. Araştırmanın denek grubu İstanbul İl’inde özel okullarda çalışmakta olan 10 öğretmenden oluşmaktadır. Çalışmanın verileri öğretmen görüşleri toplanarak oluşturulmuştur. Denek grubu ile aynı yıl içerisinde toplamda 3 kez görüşme yapılmıştır. Araştırmanın sonucunda okul öncesi öğretmenlerinin bilişim teknolojilerini verimli bir şekilde kullandıkları zaman öğrencilerin ilgi dikkat düzeyini en üst seviyeye ulaşmasını sağladıkları görülmüştür.

Aktepe (2011) yaptığı araştırmada sınıf öğretmenlerinden bilgisayar teknolojisini kullanmalarına ilişkin görüşleri alınmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Odak gurup görüşmesi kullanılmıştır. Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır ve İlköğretim Okulu sınıf öğretmenlerinden 6 öğretmenle gurup Odak görüşmesi yapılmıştır. Araştırmanın sonucunda sınıf öğretmenleri bilgisayar teknolojisini kullanma konusunda kendilerini kısmen yeterli görmektedir. Eğitim etkinliklerinde bilgisayarı kısmen de olsa kullanabildiklerini ifade etmişlerdir. Eğitim ortamında bilgisayarı kullanmak öğrenci başarısını arttırmakta ve öğretmene yardımcı bir araç olarak görülmektedir.

Koçak Usluel ve Atman Uslu (2013) öğretmenlerin bir yenilik olarak teknoloji ile ilgili yarar algılarını ortaya çıkarmak amacıyla gerçekleştirdikleri araştırmalarında Ankara’da bir ilköğretim okulunda görev yapmakta olan 10 öğretmen ile yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirmişlerdir. Elde edilen verilerin içerik analizi ile çözümlenmesi sonucunda, öğretmenlerin yarar algılarının onların mesleki ve kişisel özelliklerine göre farklılaştığı ortaya konulmuştur. Buna göre öğretmenler, kişisel bağlamda teknolojiyi “Kolaylık”, “Zaman”, “Ekonomiklik” ve “Hayat Standartlarını Yükseltme”, açısından yararlı bulmaktadır. Mesleki bağlamda bir yenilik olarak teknoloji konusundaki yarar algılarının ise “Öğrenme Öğretme Sürecine Hazırlık”, “Öğrenme Öğretme Süreci” ve “Öğrenme Öğretme Sürecinin Çıktısı” olmak üzere üç temada toplandığı belirlenmiştir.

Tuncer ve Özüt (2012) tarafından gerçekleştirilen araştırmada, sınıf öğretmeni adaylarının eğitsel internet kullanımına yönelik öz yeterlilik inançları araştırılmıştır. Bu bağlamda Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi sınıf öğretmenliği programında öğrenim gören 183 öğretmen adayı ile gerçekleştirilen araştırmada veriler eğitsel internet kullanım öz yeterlilik ölçeği ile toplanmıştır. Elde edilen veriler bağımsız gruplar t testi, Mann

Whitney U testi ve tek yönlü varyans analizi ile çözümlenmiştir. Bu çözümlemelere göre, sınıf öğretmeni adaylarının eğitsel internet kullanımına yönelik öz yeterlilik algıları arasında cinsiyet ve kişisel bilgisayara sahip olma durumu açısından anlamlı bir fark bulunamamıştır. Bununla birlikte katılımcıların eğitsel internet kullanımına yönelik öz yeterlilik algıları arasında öğrenim türü, internet kullanma süresi, öğrenim görülen sınıf ve internete bağlanma ortamına göre anlamlı fark bulunmuştur. Ayrıca öğrenim düzeyi arttıkça interneti eğitim amaçlı kullanmaya yönelik öz yeterlilik inancının arttığı gözlenmiştir. Araştırmanın bulguları ışığında, eğitim fakültelerindeki bilgi ve iletişim teknolojileri temelli derslerin öğretmen adaylarının uygulama yapabilmesine imkân tanıyacak şekilde düzenlenmesi ayrıca eğitim fakültelerinin teknik donanımlarının geliştirilmesi önerilmiştir.

Günbayı ve Cantürk (2011) çalışmasında, bilgisayar teknolojisinin okul yönetiminde kullanımında, ilköretim okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojisine karşı tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmaya katılan okul yöneticilerinin teknoloji kullanımı, teknolojiyi izleme ve ilgi, teknoloji yönetimi ve benimsenmesi boyutunda yöneticilikten geçen kıdem değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamaktadır. İlköretim okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojisine karşı tutumlarının, teknoloji ve gelişme, teknoloji kullanımı, teknoloji yönetimi ve benimsenmesi boyutlarında “çok yüksek”, teknolojiyi izleme ve ilgi, teknoloji korkusu boyutlarında “yüksek” ortalamalara sahip olduğu tespit edilmiştir.

2.3.2 Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar

Kulik ve arkadaşları (1980), yaptıkları 59 birbirinden bağımsız çalışmada, bilgisayarla yapılan öğretimin etkinliğini ortaya çıkarmışlardır. Bu çalışmalarda, aynı zamanda bilgisayarla öğretim gören öğrencilerin öğretilen konulara olan ilgilerinin arttığı

öğrenci başarısının yükseldiği ve öğrenme zamanının azaldığı da saptanmıştır (Coşkun, 1990).

Richard E. Mayer (1976), programlamayı bilmeyen 160 öğrenci üzerinde programlama öğretmeyi amaçlayan bir araştırma yapmıştır. Deney ve kontrol grupları üzerinde çalışmış, deney grubuna programlama öğretmiştir. Deney grubunun konuyu bilgisayarla öğrendikten sonra daha başarılı olduğu bulunmuştur (Coşkun, 1990).

Todman ve Dick, çocukların ve eğitimcilerin bilgisayara karşı tutumlarını belirlemeye yönelik yaptığı çalışmada, eğitimcilerin bilgisayar konusundaki deneyim azlığından duydukları endişenin azaltılmasının ancak bilgisayarı tanımaları ve kullanmaları konusunda eğitim almaları ile mümkün olabileceğini vurgulamışlardır (Todman ve Dick, 1993).

Bohlin (1994), yetişkin motivasyonu uygulaması çalışmasında, bilgisayar destekli öğretim yöntemi, yetişkin öğrenci için fiziksel ve psikolojik yönden rahatlatıcı, ilgi çekici ve özendirici bir ortam sağlamak ve öğrencinin motivasyonunu güçlendirmekte olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Wilson ve arkadaşları, yaptıkları çalışmada öğretmenin öğrenme ortamında bilgisayar kullanmasının çocukların öğrenmesinde olumlu bir etkisi olduğunu ve öğretmenlerin bilgisayarı kullanmadaki bilgilerinin ve yeterliliklerinin çocukların eğitiminde önemli olup çocukların başarısında etkili olduğunu bulmuşlardır (Sancak,2003).

Gu, Zhang, Lin ve Song (2009), 'Çin' de Uzaktan Eğitimin Öğretmenler Tarafından Değerlendirilmesi' isimli çalışmaları, uzaktan öğretimde deneysel destek için çevrimiçi çözümün geliştirilmesinin tanımlanması ve değerlendirilmesini içermektedir. Pilot çalışmaya 348 öğretmen katılmış ve çevrimiçi öğrenme çevresi tasarlanmıştır. Öğretmenlerin ürünleri ve görüşmeleri toplanmış ve analiz edilmiştir. Sonuçlara göre, öğretmenler öğrenenlerin dersin uygulama aşamasında yüz yüze öğrenmedeki gibi

öğrenebildiklerini ortaya çıkarmıştır. Öğrenme destek sistemi, öğretmen-öğrenenlerin ihtiyaçlarını karşılamak üzere tasarlanmıştır. Öğretmenler çevrimiçi olarak oluşturulmuş öğrenme topluluğundan yüz yüze gibi faydalanmışlardır.

Liao (2007), “Tayvan’da Bilgisayar Destekli Öğretimin Öğrencilerin Başarıları Üzerindeki Etkisi: Bir Meta Analiz” adlı araştırmasında bilgisayar destekli öğretim ile geleneksel öğretim yönteminin öğrenci başarıları üzerindeki etkilerini karşılaştırmıştır. Araştırmaya 52 çalışma alınmış olup, araştırmanın etki derecesi 0,55’dir. Araştırma sonucuna göre, Tayvan’da bilgisayar destekli öğretim, geleneksel öğretimden daha etkilidir.

Kopcha (2012) tarafından öğretmenlerin öğrenme ve öğretme süreçlerine BT entegrasyonu sırasında karşılaştıkları güçlüklerle ilişkin algılarını belirlemek amacıyla Amerika’da gerçekleştirilen araştırmada nicel ve nitel araştırma yaklaşımları birlikte kullanılmış ve dolayısıyla araştırma karma yöntemler yaklaşımı ile desenlenmiştir. Bu araştırmada nicel veriler beşli Likert tipinde bir ölçek ile nitel veriler ise gözlem ve görüşme yöntemleri ile toplanmıştır. Southwest’te gerçekleştirilen araştırmada 18 öğretmen ile çalışılmıştır. Araştırmanın nicel verileri tarama modeli ile öğretmenlerin öğrenme öğretme süreçlerine BT entegrasyonunu engelleyen unsurlara ilişkin algılarını belirlemeye yönelik beşli Likert tipinde 15 maddeden oluşan ölçeğin uygulanması ile toplanmıştır. Ayrıca katılımcılara 9 sorunun yöneltildiği yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiş ve öğretmenlerin dersleri, derslerine teknoloji entegrasyonu açısından gözlemlenmiştir. Gözlemler, 15 maddeden oluşan bir gözlem formunun doldurulması ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın nicel verileri betimsel istatistikler ile nitel verileri ise içerik analizi ile çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda, öğretmenlerin sınıf içi BT uygulamalarına başlamalarından aylar sonra da BT uygulamaları ile ilgili olumlu düşündükleri ve başlangıçta düşündükleri bazı engeller ile ilgili pozitif algı oluşturdıkları gözlemlenmiştir. Görüşmelerden elde edilen verilere göre ise öğretmenlerin mesleki

gelişim etkinliklerinin onların sınıf içi öğrenme ve öğretme faaliyetlerine BT entegre etmeleri konusunda yardımcı olduğu vurgulanmaktadır.

Gregory ve Zagarell (2012)'in yaptığı araştırmaya göre, Amerika Birleşik Devletleri'nde eğitim sistemi müfredatına teknolojinin entegrasyonu söz konusudur. Yöneticilerin ve eğitimcilerin kendi okul müfredatına teknolojiyi entegre etmeleri doğru bir adımdır. Eğitimciler ve yöneticiler teknolojinin okullara taşınmasında beraber işbirliği yapmışlardır. Bu araştırmada elde edilen bulgulara göre:

- 1) Öğretmenlerin ve yöneticilerin okulda teknoloji kullanımında işbirliği yapmaları,
- 2) Eğitimcilerin teknoloji entegrasyonunda profesyonel gelişime ihtiyaç vardır,
- 3) Eğitimcilerin müfredat planına, öğretim metodolojisinin, ders planına, donanım ve yazılım sıkıntılarını hızlı çözüm için teknoloji desteği gerekir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

3.1 Araştırma Modeli

Araştırmada Antalya ili merkez ilçelerinde görev yapan Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin, bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin görüşleri betimlenmeye çalışılmıştır. Betimsel nitelikte bir alan araştırmasıdır. Bu nedenle tezde, ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Mevcut ya da var olduğu düşünülen durum var olduğu şekliyle betimlenmeye çalışılmıştır. Tarama modelleri de geçmişte ya da halen var olan bir durumun, var olduğu şekliyle betimlenmeye çalışıldığı araştırma yaklaşımlarıdır (Karasar, 1998, s.36). Bu tür modellerde ihtiyaç duyulan veriler, hedef kitle olarak tanımlanan çalışma evrenindeki birey ya da nesnelere çeşitli araçlar kullanılarak toplanır. Soruna ilişkin mevcut durum herhangi bir müdahale olmaksızın betimlenmeye çalışılır.

Bu çalışmada araştırmanın problemini gösteren bağımlı değişken, Antalya ili merkez ilçelerinde görev yapan Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı eğitime ilişkin belirlenen görüşlere sahip olma düzeyleri, bu görüşlere sahip olma düzeylerinde etkisi olup olmadığı incelenen bağımsız değişkenler ise cinsiyet, yaş, kıdem yılı, bilgi ve iletişim teknolojileri ile ilgili seminerlere ve kurslara katılım durumları, kurslara katılım süreleri, kendilerine ait yazıcı, tarayıcı, e-posta, internet bağlantısına sahip olma, interneti kullanabilme, internet için harcanılan süre, dersliklerde bilgisayar mevcudu, yazılımların elde edilmiş şekli, kişisel web sayfasına sahip olma, üye olunan sosyal ağlar, bilgi ve iletişim teknolojileri ile ilgili aldıkları dersler, bilgisayara sahip olma durumu, bilgisayar teknolojilerini kullanmayı nasıl öğrendikleri, alanları ile ilgili takip ettikleri yayınlar şeklindedir.

3.2 Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Antalya ili merkez ilçelerindeki, ilköğretim okullarında görev yapan Sosyal Bilgiler öğretmenleri oluşturmaktadır. Evrenin tümüne ulaşıldığından araştırmanın örnekleme belirtilmemiştir. Araştırmada evrene giren Antalya ili merkez ilçelerinde görev yapan tüm Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin isim listeleri ve görev yaptıkları okul adresleri Antalya İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden temin edilmiştir. Resmi listeye göre araştırmanın yapıldığı tarihte evrene dahil toplam öğretmen sayısı 200'dür.

3.3 Veri Toplama Araç ve Teknikleri

Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin görüşleri ve bu görüşleri etkileyen faktörlerin belirlenmesi amacıyla hazırlanan veri toplama aracının geliştirilmesi sürecinde şu aşamalar izlenmiştir:

Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin görüşlerini belirlemeye yönelik ilgili alan literatürü taranmış, alanda yapılmış olan benzer anketlerden yararlanılarak uzman görüşü alınmış ve görüş anketi formu geliştirilmiştir. Geliştirilen anket 7 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, bölümde araştırmaya katılan öğretmenlerin yaş, cinsiyet gibi bazı demografik özelliklerini belirlemeye yönelik sorular yer almaktadır. İkinci bölümde, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin bilgi ve iletişim teknolojilerini ne sıklıkla kullandıklarını tespit etmeye yönelik 12 tane soru yer almaktadır. Üçüncü bölümde, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin yazılımları derslerinde ne sıklıkta kullandıklarını belirlemeye yönelik 20 tane soru yer almaktadır. Dördüncü bölümde, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin yazılımlar hakkındaki bilgi düzeyini tespit etmek için 19 tane soru yer almaktadır. Beşinci bölümde, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin bilgi ve iletişim teknolojilerini eğitim ile bütünleştirilmesi sürecinde karşılaşılabilecekleri zorlukları tespit etmek için 12 tane soru yer almaktadır. Altıncı bölümde, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin bilgi ve iletişim teknolojilerini eğitim ile daha iyi bütünleştirilebilmesi için yapılması gerekenlere ilişkin görüşlerini tespit etmek

için 10 tane soru yer almaktadır. Yedinci bölümde ise, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin teknolojik yeterlilik düzeyini tespit etmek için 16 tane soru yer almaktadır.

Geliştirilen anket Antalya İlinde görev yapan İlköğretim Sosyal Bilgiler öğretmenleri arasından 50 kişilik bir grup üzerinde ön deneme yapılmıştır. Bu ön deneme sonrasında geçerlilik ve güvenilirlik çalışmaları yapılarak faktör yükü 0.60 değerinden düşük olan maddeler ölçme aracından çıkarılarak ölçme aracına son şekli verilmiştir. Araştırmada kullanılan anket EK-1 de verilmiştir.

Araştırmaya katılan Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin söz konusu görüşlere sahip olma düzeyleri, kendi görüşlerine dayalı olarak Likert tipi derecelendirme yapılarak toplanmıştır.

Öğretmenlerin belirtilen görüşlere sahip olma düzeyleri ortalama puanlar kullanılarak değerlendirilmiştir. Bunun için her boyuttaki görüşlere sahip olma düzeylerine ilişkin toplam puanlar hesaplanarak, bu değerler 1'den başlanarak sıraya dizilmiştir. Her bir görüşe sahip olma düzeyine ait ortalama puanlar kullanılarak, öğretmenlerin o görüşe hangi düzeyde sahip olduğu ölçeklendirilmiştir.

3.4 Verilerin Toplanması

Araştırmada kullanılacak olan veri toplama araçlarının uygulamaları için 2012-2013 eğitim- öğretim yılında Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'ne yasal izin başvurusu yapılarak izin alınmış ve bu izinle Antalya Valiliği'ne müracaat edilmiştir. Antalya ili merkez ilçeleri ilköğretim okullarında görev yapan Sosyal Bilgiler öğretmenleri üzerinde araştırma yapılabilmesi için gerekli valilik oluru alınmıştır. Antalya İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden alınan öğretmen listesi ile merkez ilçelerdeki ilköğretim okullarında görev yapan toplam 200 Sosyal Bilgiler öğretmenin tamamına tek tek ulaşmanın çok zor olması ve bunun için yeterli zaman olmaması nedeniyle veri toplama sürecinin elektronik ortam aracılığıyla yürütülmesine karar verilmiştir.

Veri toplama aracının nasıl doldurulacağı ve araştırma hakkında bilgiler öğretmenlere elektronik ortamdan ulaştırılmıştır. Yine anketi dolduran Sosyal Bilgiler öğretmenleri elektronik ortamdan geri dönüş yaparak verilerin toplanması sağlanmıştır.

Ancak içlerinde eksik bilgi taşıyan ve araştırma amacına yönelik olmayan 2 adet form değerlendirmeye alınmamış ve toplamda 198 öğretmene ilişkin veriler kullanılmıştır.

Ölçme aracının geçerliliği, ölçmeyi amaçladığı özelliği tam ve doğru olarak, bir başka özelliklerle karıştırmadan ölçebilme derecesidir. (Tavşancıl, 2005, s.35). Ölçme aracının güvenilirliği ise “ölçme aracının ölçtüğü özellik ya da özellikler ne derece bir kararlılıkta ölçmekte olduğunun göstergesidir.” (Tekin, 2000, s.57). Araştırmanın güvenilirlik katsayılarının belirlenmesinde Cronbach Alfa katsayısı kullanılmıştır. Çünkü Cronbach Alfa katsayısı, istatistik temelleri tutarlı ve güvenilirlik yapısı en iyi olan katsayıdır. (Büyüköztürk, 2005, s.123).

Likert tipi ölçekte güvenilirlik düzeyini saptamak için iç tutarlığın bir ölçütü olan, Cronbach Alfa katsayısı kullanılmıştır (Tavşancıl, 2005, s.152).

Alfa katsayısının değerlendirilmesinde uyulan değerlendirme;

$0.00 \leq \alpha < 0.40$ ise ölçek güvenilir değildir.

$0.40 \leq \alpha < 0.60$ ise ölçek düşük güvenilirliktedir.

$0.60 \leq \alpha < 0.80$ ise ölçek oldukça güvenilirdir.

$0.80 \leq \alpha < 1.00$ ise ölçek yüksek derecede güvenilir bir ölçektir (Özdamar, 2004, s.633).

Ayrıca öğretmenlerin görüş düzeylerini belirlemek için kullanılan ölçeğin her bir boyutunun geçerlik güvenilirlik çalışması ve elde edilen verilerdeki görüşlerin saptanması için Kaiser- Meyer-Olkin (KMO) ve verilerin çok değişkenli normal dağılımdan geldiğini belirtmek için Barlett Testi uygulanmıştır. (Tavşancıl, 2005, s.35).

3.5 Verilerin Analizi

198 retmenden toplanan verilerin analizi için SPSS 17.0 For Windows paket programı kullanılmıştır. Anketin her bir maddesine verilen cevaplar kendi içinde sınıflandırılmış ve programa aktarılırken sayısal değerlerle temsil edilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde frekans, aritmetik ortalama, standart sapma, yüzde gibi betimsel istatistiklerden faydalanılmıştır. Verilerin dağılımının belirlenmesi için Kolmogorov Smirnov (K-S) sınaması yapılmış bunun sonucunda verilerin normal dağılmadığı görülmüştür. Bu yüzden Non-parametrik testlerden yararlanılmıştır. Güvenirlik analizi için Cronbach's Alpha katsayısı kullanılmıştır. İlişki analizinde Spearman's Rho korelasyon katsayısı, karşılaştırmalar için ise Non-parametrik testlerden Mann-Whitney U testi kullanılmıştır.

Ayrıca verileri kullanılabilir hale getirmek için aritmetik ortalama, frekans, yüzde, standart sapma hesaplamaları yapılmıştır. Güvenirlik testleri için Cronbach Alfa değeri bulunmuştur. Araştırmanın anlamlılık düzeyi 0.05 olarak kabul edilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

Bu bölümde veri toplama aracı ile elde edilen verilerin çözümlenmesiyle ulaşılan bulgular ve bu bulgulara ait yorumlar yer almaktadır.

4.1 ÖĞRETMENLERİN KİŞİSEL ÖZELLİKLERİNE İLİŞKİN BULGULAR

Antalya ilinde görev yapan araştırmaya katılan ilköğretim Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin kişisel özellikleri aşağıda verilmiştir

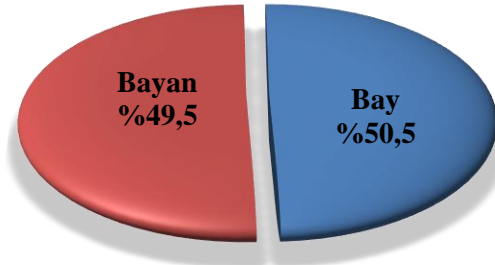
Tablo 4.1

Öğretmenlerin Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	F	%
Bay	98	49,5
Bayan	100	50,5
Toplam	198	100,0

Tablo 4.1 incelendiğinde araştırmaya toplamda 198 öğretmen katılmıştır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %49,5'i (n=98) bay ,%50,5'i (n=100) bayandır.

Şekil 4.1 Cinsiyete göre dağılım

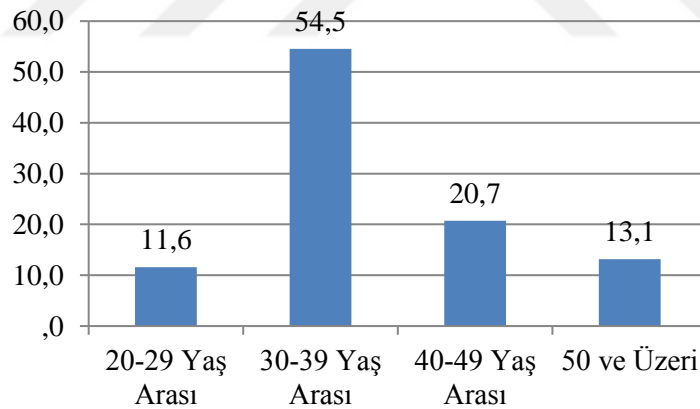
Şekil 4.1 incelendiğinde cinsiyete göre dağılım gösterilmiştir.

Tablo 4.2

Öğretmenlerin Yaşa Göre Dağılımı

Yaş	F	%
20-29 Yaş Arası	23	11,6
30-39 Yaş Arası	108	54,5
40-49 Yaş Arası	41	20,7
50 ve Üzeri	26	13,1
Toplam	198	100,0

Tablo 4.2 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin yaşlarına göre dağılımları gösterilmiştir. Buna göre öğretmenlerin %11,6'sı (n=23) 20-29 yaş arasında, %54,5'i (n=108) 30-39 yaş arasında, %20,7'si (n=41) 40-49 yaş arasında ve %13,1'i (n=26) ise 50 ve üzeri yaşta'dır. En küçük öğretmen 23 yaşında, en yaşlısı ise 58 yaşındadır. Ortalama öğretmen yaşı $37,67 \pm 8,42$ 'dir.

Şekil 4.2 Yaşa göre dağılım

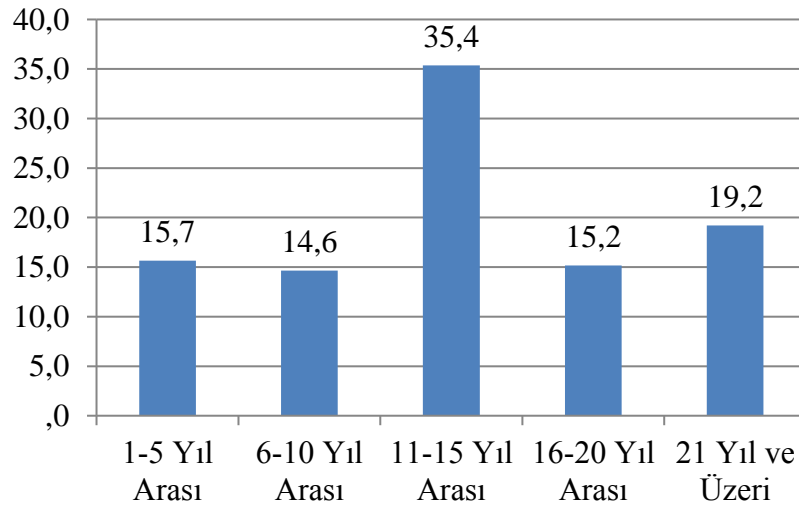
Şekil 4.2 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin yaşlarına göre dağılımları gösterilmiştir.

Tablo 4.3

Öğretmenlerin Hizmet Yılına Göre Dağılımı

Hizmet Yılı	F	%
1-5 Yıl Arası	31	15,7
6-10 Yıl Arası	29	14,6
11-15 Yıl Arası	70	35,4
16-20 Yıl Arası	30	15,2
21 Yıl ve Üzeri	38	19,2
Toplam	198	100,0

Tablo 4.3 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin öğretmenlik mesleğindeki hizmet yıllarına göre dağılımları gösterilmiştir. Buna göre öğretmenlerin %15,7'si (n=31) 1-5 yıl arası, %14,6'sı (n=29) 6-10 yıl arası, %35,4'ü (n=70) 11-15 yıl arası, %15,3'si (n=30) 16-20 yıl arası ve %19,2'si 21 yıl ve üzeri süredir öğretmenlik mesleği yapmaktadır. En az çalışmış öğretmen 1 sene, en fazla ise 35 senedir. Öğretmenlerin ortalama hizmet süresi $14,11 \pm 8,33$ 'dür.

Şekil 4.3 Hizmet yılına göre dağılım

Şekil 4.3 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin hizmet sürelerine göre dağılımları gösterilmiştir.

Tablo 4.4

Öğretmenlerin Mezuniyet Düzeyine Göre Dağılımı

Mezuniyet Düzeyi	F	%
Lisans	194	98,0
Yüksek Lisans	4	2,0
Toplam	198	100,0

Tablo 4.4 incelendiğinde araştırmaya toplamda 198 öğretmen katılmıştır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %49,5'i (n=98) bay , %50,5'i (n=100) bayandır.

Öğretmenlerin neredeyse tamamı lisans mezunudur. Sadece 4 kişi yüksek lisans mezunudur. Öğretmenlerin %11,6'sı (n=23) 20-29 yaş arasında, %54,5'i (n=108) 30-39 yaş arasında, %20,7'si (n=41) 40-49 yaş arasında ve %13,1'i (n=26) ise 50 ve üzeri yaştaadır. En küçük öğretmen 23 yaşında, en yaşlısı ise 58 yaşındadır. Ortalama öğretmen yaşı $37,67 \pm 8,42$ 'dir. Öğretmenlerin %15,7'si (n=31) 1-5 yıl arası, %14,6'sı (n=29) 6-10 yıl arası, %35,4'ü (n=70) 11-15 yıl arası, %15,3'si (n=30) 16-20 yıl arası ve %19,2'si 21 yıl ve üzeri süredir öğretmenlik mesleği yapmaktadır. En az çalışmış öğretmen 1 sene, en fazla ise 35 senedir. Öğretmenlerin ortalama hizmet süresi $14,11 \pm 8,33$ 'dür.

Tablo 4.5

Bilgi ve İletişim Teknolojileri ile İlgili Alınan Dersler

		Hayır	Evet	Toplam
Bilgisayar I	F	23	151	174
	%	13,2	86,8	100,0
Bilgisayar II	F	102	75	177
	%	57,6	42,4	100,0
Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme	F	125	52	177
	%	70,6	29,4	100,0
Diğer	F	156	21	177
	%	88,1	11,9	100,0

Tablo 4.5 incelendiğinde öğretmenlerin lisans döneminde bilgi ve iletişim teknolojileri ile ilgili aldıkları dersler gösterilmiştir. Buna göre öğretmenlerin %86,8'i Bilgisayar 1 dersini, %42,4'ü Bilgisayar 2 dersini, %29,4'ü Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme dersini ve %11,9'u ise bu dersler haricinde farklı bilgi ve iletişim teknolojileri ile ilgili derslerden almıştır.

Tablo 4.6

Bilgi ve İletişim Teknolojileri Öğrenme Biçimi

		Hayır	Evet	Toplam
Kendi Kendime	F	69	128	197
	%	35,0	65,0	100,0
Özel Kurs Alarak	F	153	45	198
	%	77,3	22,7	100,0
Fakültede Aldığım Ders Sayesinde	F	145	53	98
	%	73,2	26,8	100,0
Hizmetiçi Eğitim Yoluyla	F	105	93	198
	%	53,0	47,0	100,0
Diğer (Örn. Kitap)	F	185	13	198
	%	93,4	6,6	100,0

Tablo 4.6 incelendiğinde öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknolojilerini öğrenme biçimlerine ait yüzde ve frekans değerleri gösterilmiştir. Buna göre öğretmenlerin %65'i bilgi ve iletişim teknolojilerini kendi kendine, %22,7'si kurs alarak, %26,8'i fakültede alınan ders ile %47'si hizmetiçi eğitim yoluyla ve %6,6'sı ise bunların dışında farklı bir yoldan öğrenmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %86,3'ü bilgi ve iletişim teknolojileri ile ilgili herhangi bir kursa katılmıştır. Herhangi bir bilgisayar kursu alan öğretmenler kurs süresi olarak en az 10 saat en fazla 500 saat, ortalama olarak ise 93,55 saat kurs almışlardır.

Tablo 4.7

Öğretmenlerin Evinde Bulunan Teknolojik Aletler

		Hayır	Evet	Toplam
Bilgisayar	F	3	194	197
	%	1,5	98,5	100,0
Yazıcı	F	51	139	190
	%	26,8	73,2	100,0
Tarayıcı	F	94	92	186
	%	50,5	49,5	100,0
İnternet Bağlantısı	F	11	184	195
	%	5,6	94,4	100,0

Tablo 4.7 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin evlerinde bulunan teknolojik aletlere baktığımızda; %98,5’inde bilgisayar, %73,2’inde yazıcı, %49,5’inde tarayıcı, %94,4’ünde internet bağlantısı bulunmaktadır. Öğretmenlerin hemen hemen tamamında bilgisayar ve internet bağlantısı bulunmaktadır.

Öğretmenlerin % 48,2’si internette günde 1 saatten az vakit harcamaktadır. %38,5’i ise 1-4 saat arasında vakit harcamaktadır.

Tablo 4.8

Bilgisayar ve İnternet Kullanımı

		Hayır	Evet	Toplam
Dersliklerinizde kullanabileceğiniz bilgisayar(lar) var mı?	F	66	125	191
	%	34,6	65,4	100,0
Bu bilgisayar(lar)ın internet bağlantısı var mı?	F	25	103	128
	%	19,5	80,5	100,0
Bilgisayarlarda interneti aktif olarak kullanabiliyor musunuz?	F	33	96	129
	%	25,6	74,4	100,0

Tablo 4.8 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin %65,4'ü dersliklerde kullanabilecekleri bilgisayarlar olduğunu belirtmiştir. Dersliklerde bilgisayarların olduğunu belirten öğretmenlerin %80,5'i bu bilgisayarlarda internetin olduğunu söylemektedir. %74,4'ü ise bu interneti aktif olarak kullanabilmektedir.

Tablo 4.9

Öğretmenlerin Alanları ile İlgili Takip Ettikleri Yayınlar

		Hayır	Evet	Toplam
Gazete Haberleri	F	84	108	192
	%	43,8	56,3	100,0
Dergiler	F	100	94	194
	%	51,5	48,5	100,0
İnternet Forum/Siteler	F	53	141	194
	%	27,3	72,7	100,0
Mobil Uygulamalar	F	157	37	194
	%	80,9	19,1	100,0
Bilimsel Toplantılar (Örn. Kongre, Sempozyum)	F	91	98	189
	%	48,1	51,9	100,0

Tablo 4.9 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlere kendi alanları ile ilgili haberleri nerelerden takip ettikleri sorulmuştur. Buna göre öğretmenlerin %56,3'ü gazete haberlerini, %48,5'i dergileri, %72,7'si forum ve siteleri, %19,1'i mobil uygulamaları ve %51,9'u ise bilimsel toplantıları takip etmektedir. Genel olarak her 10 öğretmenden 7'si kendi alanları ile ilgili bilgileri forum ve sitelerden takip etmektedir.

Tablo 4.10

Öğretmenlerin Sosyal Bilgiler Dersi ile İlgili Bilgisayar Yazılımlarını Elde Etme Yöntemleri

		Hayır	Evet	Toplam
Kendi İmkanlarıyla	F	32	151	183
	%	17,5	82,5	100,0
Okulun İmkanlarıyla	F	156	26	182
	%	85,7	14,3	100,0
MEB Eğitim Teknolojileri Bölümünden	F	166	16	182
	%	91,2	8,8	100,0
Üniversitelerin İlgili Bölümlerinden	F	178	3	181
	%	98,3	1,7	100,0
Diğer (Örn.Uzmanı Danışarak)	F	178	4	182
	%	97,8	2,2	100,0

Tablo 4.10 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlere Sosyal Bilgiler dersi ile ilgili kullandıkları bilgisayar yazılımlarını elde etme yöntemleri sorulmuştur. Buna göre öğretmenlerin %82,5'i bilgisayar yazılımlarını kendi imkanlarıyla, %14,3'ü okulun imkanlarıyla ve %8,8'i ise MEB Eğitim Teknolojileri bölümünden elde etmektedir. Genel olarak her 10 öğretmenden yaklaşık 8'i yazılımları kendi imkanları ile elde etmektedir.

Tablo 4.11

Öğretmenlerin Kullandıkları E-posta Sahipliği, Web Sayfası ve Sosyal Ağlar

		Hayır	Evet	Toplam
E-posta (e-mail) Adresi	F	18	173	191
	%	9,4	90,6	100,0
Kişisel Web Sayfası	F	176	10	186
	%	94,6	5,4	100,0
Facebook	F	35	115	150
	%	23,3	76,7	100,0
Twitter	F	121	29	150
	%	80,7	19,3	100,0
Google +	F	78	72	150
	%	52,0	48,0	100,0
Myspace	F	148	2	150
	%	98,7	1,3	100,0
Mynet	F	112	38	150
	%	74,7	25,3	100,0
Diğer (Örn. LinkedIn)	F	146	4	150
	%	97,3	2,7	100,0

Tablo 4.11 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin kullandıkları sosyal ağlar, web sayfası ve e-posta sahipliği gösterilmiştir. Buna göre öğretmenlerin %90,6'sının e-postası bulunmaktadır. %5,6'sının ise kişisel web sayfası bulunmaktadır.

Öğretmenlerin sosyal medya kullanımlarına bakacak olursak %76,7 ile en fazla Facebook kullanılmaktadır. Öğretmenlerin %48'i Google + , %25,3'ü Mynet, %19,3'ü Twitter kullanmaktadır.

4.2 GÖRÜŞ DÜZEYLERİNE İLİŞKİN BULGULAR

Bu bölümde, araştırma örnekleminde bulunan ilköğretim Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin ölçeklere verdikleri cevaplarının alt problemlere göre istatistiksel analizleri ve bu analizler sonucu ortaya çıkan bulgular yer almaktadır.

4.2.1 Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi “*Sosyal Bilgiler öğretmenleri bilgi ve iletişim teknolojilerini ne sıklıkla kullanmaktadır?*” sorusuna ilişkin yanıtlar elde etmeye yöneliktir. Bu amaçla derslerde kullanılan cihazları, öğretmenlerin yazılımları derslerinde öncelikle ne sıklıkla kullandıklarını, en çok kullandıkları yazılımların içeriğini, derse hazırlık aşamasında internet kullanımları ile ilgili genel bulguları betimlenmiştir.

4.2.1.1 Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin bilgi ve iletişim teknolojilerini ne sıklıkla kullandıklarına yönelik bulgular

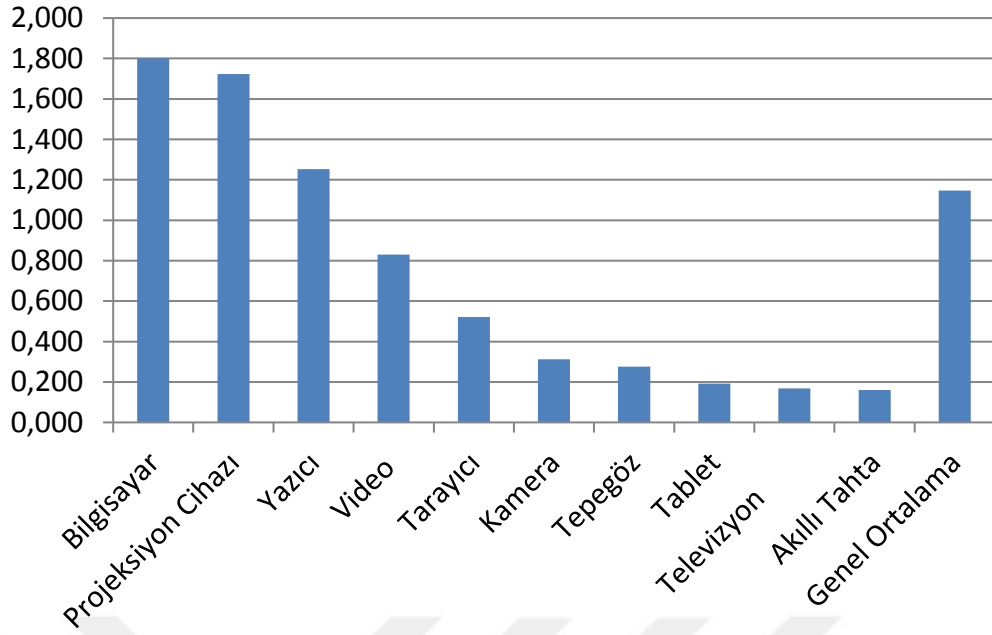
Araştırmaya katılan öğretmenlerin %14,3'ü derslerinde laboratuvarlardan yararlandığını, %25'i ise kısmen yararlandığını söylemiştir. Öğretmenlerin %15,3'ü ise okulunda laboratuvar olmadığını belirtmiştir. %52,2'si derslerinde bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlandığını, %35,2'si ise kısmen yararlandığını belirtmiştir.

Tablo 4.2.1.1

Derslerde Yararlanılan Cihazların Ortalama ve Standart Sapması

	N	\bar{X}	Ss
Bilgisayar	166	1,801	0,942
Projeksiyon Cihazı	166	1,723	0,970
Yazıcı	119	1,252	1,043
Video	106	0,830	0,899
Tarayıcı	94	0,521	0,772
Kamera	96	0,313	0,670
Tepegöz	98	0,276	0,670
Tablet	94	0,191	0,660
Televizyon	95	0,168	0,498
Akıllı Tahta	94	0,160	0,627
Genel Ortalama	173	1,146	0,800

Tablo 4.2.1.1 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin derslerinde yararlandıkları cihazların kullanım sıklıklarına ait ortalama ve standart sapma değerleri verilmiştir. Burada “Hiç=0”, “Bazen=1”, “Sıklıkla=2” ve “Sürekli=3” şeklinde kodlanmıştır. Tabloya bakacak olursak, en fazla yararlanılan ilk 3 cihaz bilgisayar, tarayıcı ve projeksiyon cihazıdır. En az yararlanılan cihazlar ise tablet, televizyon ve akıllı tahtadır. Buradan görülüyor ki okullarda yeni nesil ders araçları olan akıllı tahta ve tablet kullanımına tam olarak geçilmemiştir.

Şekil 4.2.1.1 Derslerde teknolojik cihaz kullanımına göre dağılım

Şekil 4.2.1.1 incelendiğinde grafikte öğretmenlerin derslerinde yararlandıkları teknolojik cihazların kullanım sıklıklarının ortalamaları gösterilmiştir.

Tablo 4.2.1.2

Öğretmenlerin Derse Hazırlık Aşamasında İnterneti Kullanmaları

		Hayır	Evet	Toplam
MEB'in Web Sitesindeki İçerikleri İnceliyorum	F	57	125	182
	%	31,3	68,7	100,0
Diğer İlgili Web Sitelerinin İçeriklerini İnceliyorum	F	41	142	183
	%	22,4	77,6	100,0
İlgili Tartışma Gruplarını (Forumları) İnceliyorum	F	140	43	183
	%	76,5	23,5	100,0
Sosyal Ağlardaki Paylaşımlardan Yararlanıyorum	F	110	73	183
	%	60,1	39,9	100,0
Diğer (Örn. İnteraktif Yazılımlar)	F	171	12	183
	%	93,4	6,6	100,0

Tablo 4.2.1.2 incelendiğinde derse hazırlık aşamasında interneti kullanan öğretmenlerin internette hangi kaynakları inceledikleri gösterilmiştir. Öğretmenlerin %63,1'i derse hazırlık aşamasında interneti kullanırken, %27,8'i kısmen kullanmaktadır.

Buna göre öğretmenlerin %68,7'si MEB'in web sitesindeki içerikleri incelemektedir. %23,5'i ilgili tartışma gruplarını (forumları) incelerken, %39,9'u ise sosyal ağlardaki paylaşımlardan yararlanmaktadır. Öğretmenlerin %77,6'sı bu kaynaklar dışında başka kaynaklardan da yararlanmaktadır.

4.3 İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın İkinci alt problemi “Sosyal Bilgiler öğretmenleri yazılımları derslerinde ne sıklıkta kullanmaktadır?” sorusuna ilişkin yanıtlar elde etmeye yöneliktir. Bu amaçla öğretmenlerin yazılımları derslerinde öncelikle ne sıklıkla kullandıkları, en çok kullandıkları yazılımların içeriği ile ilgili genel bulgular betimlenmiştir.

4.3.1. Sosyal Bilgiler öğretmenleri yazılımları derslerinde ne sıklıkta kullandıklarına yönelik bulgular

Tablo 4.3.1

Öğretmenlerin Yazılımları Derslerde Ne Sıklıkta Kullandıklarına Ait Ortalama ve Standart Sapması

	N	\bar{X}	Ss
Kelime İşlemci (Örn. Ms.Word)	160	1,638	0,981
Sunum Yazılımı (Örn. Ms. Power Point)	165	1,624	0,984
İnternet Göz Gezdirici (Örn. Ms. İnternet Explorer)	147	1,286	1,040
Elektronik Tablolama (Örn. Ms. Excel)	151	1,093	0,882
Eğitsel Oyunlar	140	0,807	0,804
Elektronik Posta	141	0,674	0,841
Animasyon Programları (Örn. Adobe Flash)	139	0,655	0,823
Benzetim (Simülasyon) Programları	134	0,455	0,644
Veritabanı (Örn. Ms. Access)	134	0,455	0,762
Çizim ve Grafik Programları (Örn. Adobe Photoshop)	138	0,435	0,639
İnternet Yayıncılığı (Örn. Ms. Frontpage)	139	0,374	0,640
Tartışma Grubu (Forum)	136	0,324	0,569
Video Konferans	134	0,254	0,501
Sohbet Odası	137	0,248	0,553
Öğretim Yazılımları (Örn. Tutorials)	134	0,246	0,568
Öğretim Yönetim Sistemi (Örn. Moodle)	134	0,246	0,482
İnternet Programcılığı (Örn. HTML)	134	0,216	0,496
Referans Yazılımları (Örn. Çevrimiçi Sözlük)	135	0,207	0,475
Programlama Dilleri (Örn. Visual)	134	0,104	0,331
Genel Ortalama	177	0,829	0,670

Tablo 4.3.1 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin yazılımları derslerde ne sıklıkta kullandıklarına dair ortalama ve standart sapma değerleri verilmiştir. “Hiç=0”, “Bazen=1”, “Sıklıkla=2” ve “Sürekli=3” şeklinde kodlanmıştır. Tablo en çok kullanılan programdan en az kullanılan programa doğru sıralanmıştır. Tabloya bakacak olursak öğretmenlerin derslerde en çok kullandıkları ilk 3 program sırasıyla kelime işlemci (Örn. Ms. Word), sunum yazılımı (Örn. Ms. Power Point) ve internet göz gezdirici programlarıdır. En az kullanılan programlar ise internet programcılığı (Örn. HTML), referans yazılımları (Örn. Çevrimiçi Sözlük) programlama dilleridir (Örn. Visual).

Tablo 4.3.2

Öğretmenlerin Bilgi ve İletişim Teknolojilerini En Çok Kullandıkları Yazılımların İçeriği

		Hayır	Evet	Toplam
Tarih ile İlgili Konuları İçermektedir.	F	9	172	181
	%	5,0	95,0	100,0
Sosyoloji ile İlgili Konuları İçermektedir	F	144	36	180
	%	80,0	20,0	100,0
Coğrafya ile İlgili Konuları İçermektedir.	F	39	141	180
	%	21,7	78,3	100,0
Vatandaşlık ve İnsan Hakları Öğretimi ile İlgili Konuları İçermektedir.	F	92	88	180
	%	51,1	48,9	100,0
Diğer (Örn. Medya okur yazarlığı)	F	170	10	180
	%	94,4	5,6	100,0

Tablo 4.3.2 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin bilişim teknolojilerinde en çok kullandıkları yazılımların içeriği yukarıdaki tabloda gösterilmiştir. Buna göre öğretmenlerin %95’i tarih ile ilgili konuları içeren yazılımları kullanmaktadır. %20’si sosyoloji ile ilgili konuları içeren yazılımları ve %48,9’u Vatandaşlık ve İnsan Hakları öğretimi ile ilgili konuları içeren yazılımları kullanmaktadır.

4.4 Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmannın Üçüncü alt problemi olan “*Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin yazılımlar hakkındaki bilgi düzeyi nedir?*” sorusuna ilişkin yanıtlar elde etmeye yöneliktir. Bu amaçla öğretmenlerin yazılımlar hakkındaki bilgi düzeylerine ilişkin genel betimsel bulgular açıklanmıştır.

4.4.1 Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin yazılımlar hakkındaki bilgi düzeyine ilişkin bulgular

Tablo 4.4.1

Öğretmenlerin Yazılımlar Hakkındaki Bilgi Düzeylerinin Ortalama ve Standart Sapması

	N	\bar{X}	Ss
Elektronik Posta	175	2,526	1,144
Kelime İşlemci (Örn. Ms. Word)	179	2,453	1,138
İnternet Göz Gezdirici (Örn. Ms. İnternet Explorer)	166	2,404	1,090
Sunum Yazılımı (Örn. Ms. Power Point)	173	1,960	1,173
Elektronik Tablolama (Örn. Ms. Excel)	174	1,891	1,039
Eğitsel Oyunlar	157	1,497	1,153
Tartışma Grubu (Forum)	158	1,272	1,285
Sohbet Odası	158	1,253	1,330
Veritabanı (Örn. Ms. Access)	150	1,187	1,201
Animasyon Programları (Örn. Adobe Flash)	155	0,916	1,075
Benzetim (Simülasyon) Programları	154	0,890	1,088
Çizim ve Grafik Programları (Örn. Adobe Photoshop)	153	0,863	1,039
Video Konferans	152	0,862	1,104
İnternet Yayıncılığı (Örn. Ms. Frontpage)	150	0,847	1,085
İnternet Programcılığı (Örn. HTML)	151	0,623	0,978
Referans Yazılımları (Örn. Çevrimiçi Sözlük)	149	0,570	0,832
Öğretim Yönetim Sistemi (Örn. Moodle)	149	0,550	0,889
Öğretim Yazılımları (Örn. Tutorials)	151	0,536	0,878
Programlama Dilleri (Örn. Visual)	148	0,378	0,723
Genel Ortalama	187	1,457	0,883

Tablo 4.4.1 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin yazılımlar hakkındaki bilgi düzeylerine ait ortalama ve standart sapma değerleri verilmiştir. Burada “Hiç=0”, “Acemi=1”, “Orta=2”, “İyi=3” ve “İleri düzey=4” şeklinde kodlanmıştır. Tablo en iyi bilinen programdan en az bilinen programa doğru sıralanmıştır. Tabloya bakacak olursak öğretmenlerin en iyi bildikleri ilk 3 program sırasıyla e-posta, kelime işlemci (Örn. Ms. Word) ve internet göz gezdirici programlarıdır. En az bilinen programlar ise sırasıyla öğretim yönetim sistemi (Örn. Moodle), öğretim yazılımları (Örn. Tutorials) ve programlama dilleridir (Örn. Visual).

4.5 Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın dördüncü alt problemi “*Sosyal Bilgiler öğretmenleri bilgi ve iletişim teknolojilerinin eğitim ile bütünleştirilmesi sürecinde karşılaşılabilecekleri zorluklar nelerdir?*” sorusuna ilişkin yanıtlar elde etmeye yöneliktir. Bu amaçla Ortalama ve standart sapma değerleri, ile ilgili genel bulgulara yer verilmiştir. Ölçekte toplamda 11 madde yer almaktadır. Bu 11 maddeye ait güvenilirlik analizi sonuçlarına göre Cronbach’s Alpha değeri: 0,874’tür. Yani kullanılan soru formu güvenilirirdir.

4.5.1 Bilgi ve iletişim teknolojilerinin eğitim ile bütünleştirilmesi sürecinde karşılaşılabilecekleri zorluklara ilişkin bulgular

Tablo 4.5.1

Öğretmenlerin Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Eğitim ile Bütünleştirilmesi Sürecinde Karşılaştıkları Zorluklara Ait Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

	N	\bar{X}	Ss
Donanımların (Örn. Bilgisayar, yazıcı) sayıca yetersizliği	183	2,869	1,160
Donanımların kısıtlamaları (Örn. Mevcut yazılımlarla materyallerinin yetersizliği)	177	2,802	1,000
Öğretim amaçlarına uygun yazılım ve hazır öğretim yazılımlarının yetersizliği	179	2,732	0,998
Teknik destek yetersizliği	180	2,678	0,990
Bilgi ve iletişim teknolojileriyle ilgili hizmetiçi eğitim yetersizliği	180	2,611	1,054
Bilgi ve iletişim teknolojilerini uygun biçimde yerleştirecek yeterli fiziksel ortamların olmaması	178	2,506	1,116
Bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanmak için yeterli zamanın olmaması	173	2,428	1,172
Üst makamların (Örn. Okul idaresi, müfettiş) desteğinin yetersiz olması	176	2,182	1,142
Bilgi ve iletişim teknolojileri konusunda sahip olduğum temel bilgi ve beceri yetersizliği	179	2,162	1,034
Bilgi ve iletişim teknolojileri derslerde nasıl kullanılacağına dair bilgi ve beceri yetersizliği	177	1,994	1,036
Ders içeriklerinin bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanmaya uygun olmaması	175	1,977	1,066
Bilgi ve iletişim teknolojileri ile ilgili donanım ve fiziksel altyapı yetersizliği	185	2,787	0,857
Bilgi ve iletişim teknolojileri kullanımında zaman ve bilgi yetersizliği	180	2,288	0,867
Bilgi ve iletişim teknolojilerinin Sosyal Bilgiler müfredatıyla bütünleşmesinde yaşanan zorluklar	183	2,281	0,873

Tablo 4.5.1 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknolojilerinin eğitim ile bütünleştirilmesi sürecinde karşılaştıkları zorluklara ait ortalama ve standart sapma değerleri verilmiştir. “Tamamen Katılmıyorum=0”, “Katılmıyorum =1” “Kararsızım=2”, “Katılıyorum =3”, “Tamamen Katılıyorum =4” ve şeklinde kodlanmıştır. Tabloya bakacak olursak öğretmenler en fazla donanım yetersizliğinden yakınmaktadır. İkinci olarak ise donanımların yetersizliği (Örn. Mevcut yazılımlarla materyallerinin yetersizliği), üçüncü olarak ise öğretim amaçlarına uygun yazılım ve hazır öğretim yazılımlarının yetersizliği konularından yakınılmaktadır.

4.6 Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın beşinci alt problemi “*Sosyal Bilgiler öğretmenleri bilgi ve iletişim teknolojilerinin eğitim ile daha iyi bütünleştirilebilmesi için yapılması gerekenlere ilişkin görüşleri nelerdir?*” sorusuna ilişkin yanıtlar elde etmeye yöneliktir. Bu amaçla bilgi ve iletişim teknolojilerinin eğitim ile daha iyi bütünleştirilmesi sürecinde yapılması gerekenlere ilişkin genel betimsel bulgular açıklanmıştır.

4.6.1 Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Eğitim ile Daha İyi Bütünleştirilmesi Sürecinde Yapılması Gerekenlere İlişkin Bulgular

Bu anket toplamda 9 madde yer almaktadır. Bu 9 maddeye ait güvenilirlik analizi sonuçlarına göre Cronbach’s Alpha değeri: 0,901’dir. Yani kullanılan soru formu güvenilirdir.

Tablo 4.6.1

Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Eğitim ile Daha İyi Bütünleştirilmesi Sürecinde Yapılması Gerekenlere Ait Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

	N	\bar{X}	Ss
Bilgi ve iletişim teknolojileri için daha fazla ekonomik kaynak ayrılmalı	183	3,426	0,835
Bilgi ve iletişim teknolojileri konusunda hizmet öncesi eğitimin nitelik ve niceliği artırılmalı	178	3,393	0,790
Bilgi ve iletişim teknolojilerini derslerinde başarılı bir şekilde kullanan öğretmenler desteklenmeli (Örn. Ek Kaynak, eğitim)	181	3,359	0,836
Bilgi ve iletişim teknolojileri konusunda öğretmenlere yönelik hizmetiçi eğitimin nitelik ve niceliği artırılmalı	179	3,346	0,802
Bilgi ve iletişim teknolojileri ile ilgili okullar boyutunda planlar yapılmalı	183	3,344	0,810
Ders içerikleri bilgi ve iletişim teknolojilerinden daha fazla yararlanılacak şekilde yeniden düzenlenmeli	182	3,335	0,789
Okullarda öğretmenlere konuyla ilgili destek olabilecek birim ve elemanlar tahsis edilmeli	181	3,320	0,835
Bilgi ve iletişim teknolojileri ile ilgili araç-gereçlerin ortak kullanımı sağlanmalı	182	3,319	0,897
Öğretmenlerin ders yükü azaltılmalı	181	2,939	1,170
Sosyal Bilgiler öğretmenlerine bilgi ve iletişim teknolojileri hakkında yeterli eğitim ve teşvikin verilmeli	187	3,364	0,659
Bilgi ve iletişim teknolojileri için daha fazla kaynak ve teknik destek sağlanmalı	184	3,206	0,797

Tablo 4.6.1 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknolojilerinin eğitim ile bütünleştirilmesi sürecinde yapılması gerekenlere ait ortalama ve standart sapma değerleri verilmiştir. “Tamamen Katılmıyorum=0”, “Katılmıyorum =1” “Kararsızım=2”, “Katılıyorum =3” ve “Tamamen Katılıyorum =4” şeklinde kodlanmıştır. Tabloya bakacak olursak öğretmenler en fazla “Bilgi ve iletişim teknolojileri için daha fazla ekonomik kaynak ayrılmalı” görüşünü dile getirmektedir. İkinci olarak ise “Bilgi ve iletişim teknolojileri konusunda hizmet öncesi eğitimin nitelik ve niceliği artırılmalı”, üçüncü olarak ise “Bilgi ve iletişim teknolojilerini derslerinde başarılı bir şekilde kullanan öğretmenler desteklenmeli (Örn. Ek kaynak, eğitim)” görüşlerini dile getirmektedirler.

4.7 Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın altıncı alt problemi “*Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin teknolojik yeterlilik düzeyi nedir?*” sorusuna ilişkin yanıtlar elde etmeye yöneliktir. Bu amaçla teknolojik yeterlilik düzeylerine ilişkin genel betimsel bulgular açıklanmıştır.

4.7.1 Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Bazı Teknolojik Konulardaki Yeterlilik

Düzeyleri:

Bu anket toplamda 16 madde yer almaktadır. Bu 16 maddeye ait güvenilirlik analizi sonuçlarına göre Cronbach’s Alpha değeri: 0,951’dir. Yani kullanılan soru formu güvenilirdir.

Tablo 4.7.1

Öğretmenlerin Bazı Teknolojik Konulardaki Yeterlilik Düzeylerine Ait Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

	N	\bar{X}	Ss
Bilgi ve iletişim teknolojilerinin etik ve yasal çerçevede toplum yararına kullanılması gerektiğini bilme	177	2,232	0,838
Kurumsal ve kişisel amaçlar için kelime işlemci (Örn Ms. Word) araçları kullanabilme	176	2,051	0,823
Bilgisayarları bilgi yönetimi amacıyla kullanabilme	175	2,000	0,802
Bilgisayarları iletişim kurma amacıyla kullanabilme	177	1,977	0,839
Bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı öğretim materyallerini kullanabilme (Örn. CD Yazılımı, simülasyon)	183	1,962	0,794
Bilgi ve iletişim teknolojilerini sınıf içinde öğretime destek amacıyla kullanabilme	184	1,946	0,780
Öğretime destek amacıyla iletişim araçlarını kullanabilme	175	1,903	0,814
Bilgisayarları veri toplama amacıyla kullanabilme	176	1,898	0,842
Bilgi ve iletişim teknolojilerini sınıf dışında öğretime destek amacıyla kullanabilme	183	1,831	0,831
Kurumsal ve kişisel amaçlar için sunum yazılımı (Örn. Ms. Power Point) araçları kullanabilme	175	1,806	0,914
Bilgisayarları problem çözme amacıyla kullanabilme	176	1,795	0,864
Bilgi ve iletişim teknolojilerini seçme ve değerlendirme	180	1,794	0,824
Bilgisayarları karar verme amacıyla kullanabilme	176	1,790	0,859
Bilgi ve iletişim teknolojilerini müfredatla bütünleştirebilme	180	1,761	0,814
Kurumsal ve kişisel amaçlar için elektronik tablola (Örn. Ms. Excel) araçları kullanabilme	174	1,718	0,857
Öğretime destek amacıyla çoklu ortam (Örn. Multimedya, hiper medya) uygulamalarını kullanabilme	178	1,421	0,931
Kurumsal ve kişisel amaçlar için ofis yazılımlarını ve çoklu ortam uygulamalarını kullanabilme	178	1,923	0,675
Bilgi ve iletişim teknolojilerini çok boyutlu düşünebilmede bir araç olarak kullanabilme	184	1,801	0,667

Tablo 4.7.1 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin bazı teknolojik konulardaki yeterlilik düzeylerine ait ortalama ve standart sapma değerleri verilmiştir. “Tamamen Yetersiz=0”, “Kısmen Yetersiz =1”, “Kısmen Yeterli =2” ve “Tamamen Yeterli =3” şeklinde kodlanmıştır. Tabloya bakacak olursak öğretmenler; en iyi bilgi ve iletişim teknolojilerinin etik ve yasal çerçevede toplum yararına kullanılması gerektiğini bilmektedirler. İkinci olarak kelime işlemcileri (Örn. Ms. Word), üçüncü olarak bilgisayarları bilgi yönetimi amacıyla kullanabilme konularında oldukça yetkindirler.

Tablo 5.1

Ölçekler ile Yaş ve Hizmet Yılı Arasındaki Korelasyon Matrisi

Spearman's Rho		Yaş	Hizmet Yılı
1	Teknolojik cihaz kullanımı	,109	,114
2	Yazılımlar hakkında bilgi düzeyi	,184*	,166*
3	Yazılımları derste kullanım sıklığı	,149*	,170*
4	Bilgi ve iletişim teknolojileri ile ilgili donanım ve fiziksel altyapı yetersizliği	,028	,004
5	Bilgi ve iletişim teknolojileri kullanımında zaman ve bilgi yetersizliği	,065	,069
6	Bilgi ve iletişim teknolojilerinin Sosyal Bilgiler müfredatıyla bütünleşmesinde yaşanan zorluklar	,099	,104
7	Sosyal Bilgiler öğretmenlerine bilgi ve iletişim teknolojileri hakkında yeterli eğitim ve teşvikin verilmeli	,187*	,178*
8	Bilgi ve iletişim teknolojileri için daha fazla kaynak ve teknik destek sağlanmalı	,087	,085
9	Kurumsal ve kişisel amaçlar için ofis yazılımlarını (Örn. Ms. Office) ve çoklu ortam uygulamalarını kullanabilme	,205**	,197**
10	Bilgi ve iletişim teknolojilerini çok boyutlu düşünebilmede bir araç olarak kullanabilme	,185*	,174*

Teknolojik yeterlilik düzeyi anket, hem kurumsal ve kişisel amaçlar için ofis yazılımlarını (Örn. Ms. Office) ve çoklu ortam uygulamalarını kullanabilme hem de bilgi ve iletişim teknolojilerini çok boyutlu düşünebilmede bir araç olarak kullanabilme, yaş ve hizmet yılı ile negatif korelasyonludur.

Tablo 6.1

Ölçeklerin Öğretmenlerin Cinsiyetine Göre Karşılaştırılması

	Cinsiyet	N	\bar{X}	Ss	U	P
Teknolojik cihaz kullanımı	Bay	86	1,174	0,813	3608,0	0,684
	Bayan	87	1,118	0,792		
Yazılımlar hakkında bilgi düzeyi	Bay	92	1,485	0,871	4152,0	0,556
	Bayan	95	1,430	0,897		
Yazılımların derste kullanım sıklığı	Bay	88	0,853	0,704	3824,0	0,787
	Bayan	89	0,806	0,639		
Bilgi ve iletişim teknolojileri ile ilgili donanım ve fiziksel altyapı yetersizliği	Bay	93	2,781	0,870	4225,5	0,885
	Bayan	92	2,793	0,849		
Bilgi ve iletişim teknolojileri kullanımında zaman ve bilgi yetersizliği	Bay	91	2,269	0,952	3807,0	0,486
	Bayan	89	2,307	0,776		
Bilgi ve iletişim teknolojilerinin Sosyal Bilgiler müfredatıyla bütünleşmesinde yaşanan zorluklar	Bay	92	2,286	0,908	4154,0	0,928
	Bayan	91	2,275	0,841		
Sosyal Bilgiler öğretmenlerine bilgi ve iletişim teknolojileri hakkında yeterli eğitim ve teşvikin verilmesi	Bay	94	3,282	0,734	3824,0	0,133
	Bayan	93	3,446	0,566		
Bilgi ve iletişim teknolojileri için daha fazla kaynak ve teknik destek sağlanması	Bay	93	3,084	0,836	3510,0	0,040*
	Bayan	91	3,330	0,738		
Kurumsal ve kişisel amaçlar için ofis yazılımlarını ve çoklu ortam uygulamalarını kullanabilme	Bay	91	1,943	0,723	3691,5	0,435
	Bayan	87	1,902	0,624		
Bilgi ve iletişim teknolojilerini çok boyutlu düşünebilmede bir araç olarak kullanabilme	Bay	93	1,860	0,688	3959,5	0,449
	Bayan	91	1,739	0,643		

Tablo 6.1 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin ölçeklere verdikleri cevapların faktörler bazında öğretmenlerin cinsiyetlerine göre karşılaştırılması verilmiştir. Buna göre sadece, bilgi ve iletişim teknolojileri için daha fazla kaynak ve teknik destek sağlanmalı, faktörü cinsiyete göre farklılaşmaktadır. Bayların katılımı bayanlara göre daha fazladır. ($p < 0,05$)

BEŞİNCİ BÖLÜM

TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırma bulgularına dayalı tartışma ve sonuçlara yer verilmiştir.

5.1 Tartışma

Bu araştırmada bilgi ve iletişim teknolojilerinin Sosyal Bilgiler eğitiminde kullanılması hakkında öğretmen görüşleri belirlenen demografik ve diğer değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir.

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre 198 öğretmen içerisinde sadece 4 öğretmenin yüksek lisans mezunu olduğu tespit edilmiştir. Araştırmanın evrenine bakıldığında sadece 4 öğretmenin yüksek lisans mezunu olması, lisans sonrası eğitime yönelme açısından yetersiz kalmaktadır

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %86,3'ü bilgisayarlar ile ilgili herhangi bir kursa katılmıştır. Herhangi bir bilgisayar kursu alan öğretmenler kurs süresi ortalama olarak 93,55 saat kurs almışlardır. Bu kurs süresinin büyük çoğunluğu MEB ve Intel'in ortak eğitim programından oluşmaktadır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin evlerinde bulunan teknolojik aletlere baktığımızda; %98,5'inde bilgisayar, %73,2'sinde yazıcı, %49,5'inde tarayıcı, %94,4'ünde internet bağlantısı bulunmaktadır. Öğretmenlerin hemen hemen tamamında bilgisayar ve internet bağlantısı bulunmaktadır. Öğretmenler kişisel olarak yeterli teknolojik donanıma sahiptir. İnternete erişim imkânları da yüksek seviyededir.

Öğretmenlerin % 48,2'si internette günde 1 saatten az vakit harcamaktadır. %38,5'i ise 1-4 saat arasında vakit harcamaktadır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %65,4'ü dersliklerde kullanabilecekleri bilgisayarlar olduğunu belirtmiştir. Günümüz koşulları dikkate alındığında eğitim ortamlarında bilgisayarlaşma oranı hala düşük seviyede kalmaktadır. Okullar ve fakülteler arasında farklar olmakla birlikte genel olarak eğitim kurumlarında BT ile ilgili donanımlar yetersizdir (İnel, D., Evrekli, E., ve Balım, G. 2011). Dersliklerde bilgisayarların olduğunu belirten öğretmenlerin %80,5'i bu bilgisayarlarda internetin olduğunu söylemektedir. %74,4'ü ise bu interneti aktif olarak kullanabilmektedir. Öğretmenlerin dersliklerinde interneti eğitim amaçlı kullanma imkânı bulunmaktadır. Öğretmenlerimizin %74,4'ü bu imkânı kullanmaktadırlar. Eğitimde BT kullanımı yıldan yıla artmaktadır (Baydaş, Ö., Gedik, N., ve Göktaş, Y. 2013).

Araştırmaya katılan öğretmenlere kendi alanları ile ilgili haberleri nerelerden takip ettikleri sorulmuştur. Buna göre öğretmenlerin %72,7'si forum ve sitelerini takip etmektedir. Genel olarak her 10 öğretmenden 7'si kendi alanları ile ilgili bilgileri forum ve sitelerden takip etmektedir.

Araştırmaya katılan öğretmenlere kullandıkları bilgisayar yazılımlarını elde etme yöntemleri sorulmuştur. Buna göre öğretmenlerin %82,5'i bilgisayar yazılımlarını kendi imkanlarıyla, %14,3'ü okulun imkanlarıyla ve %8,8'i ise MEB Eğitim Teknolojileri bölümünden elde etmektedir. Genel olarak her 10 öğretmenden yaklaşık 8'i yazılımları kendi imkanları ile elde etmektedir. Öğretmenler yazılım konusunda MEB'den çok az destek alabilmekte, büyük çoğunluğu yazılımları kendi imkanlarıyla elde etmektedir.

Öğretmenlerin %90,6'sının e-postası bulunmaktadır. %5,6'sının ise kişisel web sayfası bulunmaktadır. Kişisel web sayfası sahiplik oranı çok düşük kalmaktadır. İnternet üzerinden öğrencilere yönelik bilgi paylaşımında daha hızlı ve güvenli bir araç olarak web sayfası etkin olarak kullanılabilir.

Öğretmenlerimizin yararlandıkları ilk 3 cihaz bilgisayar, projeksiyon ve tarayıcıdır. Tablet ve akıllı tahta kullanımı çok düşük oranlarda kalmaktadır. Okullarımızda bu cihazların bulunma oranı da çok düşüktür.

Öğretmenlerin %63,1'i derse hazırlık aşamasında interneti kullanmaktadır. Buna göre öğretmenlerin %68,7'si MEB'in web sitesindeki içerikleri incelemektedir. MEB'in eğitim dökümanları ve interaktif eğitim imkanları web sitesinde kullanılmaktadır.

Öğretmenler ve öğretmen adayları derslerde BT kullanmanın öğrenme öğretme sürecini olumlu etkilediğini düşünmektedir (Çağiltay, K., Çakıroğlu, J., Çağiltay, N., ve Çakıroğlu, E. 2001).

Öğretmenlerin derslerinde en çok kullandıkları yazılım ofis programlarıdır. Ayrıca öğretmenler ofis yazılımlarını diğer programlardan daha iyi bilmektedirler. Dökümanların gösterimi ve sunu aracı olarak ofis programları en kolay ve etkili seçenek olmaktadır.

Öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknolojilerinde en çok kullandıkları yazılımların içeriğini tarih konuları oluşturmaktadır. Coğrafya, sosyoloji gibi diğer alanlarda ise bu oran düşük seviyelerde kalmaktadır. Bu da Tarih haricindeki diğer alanlarda yeterli yazılımların olmamasından kaynaklanmaktadır.

Öğretmenlerimizin en fazla sıkıntı çektikleri alan donanım yetersizliği ve dersleriyle ilgili hazır öğretim yazılımlarının yetersiz kalmasından kaynaklanmaktadır.

Öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknolojilerinin eğitim ile bütünleştirilmesi sürecinde yapılması gerekenlere ilişkin verdikleri cevaplar ise bilgi ve iletişim teknolojileri için daha fazla ekonomik kaynağın ayrılması gerektiği, bilgi ve iletişim teknolojileri konusunda hizmet öncesi eğitimin nitelik ve niceliği artırılması gerektiği ve bilgi ve iletişim teknolojilerini derslerinde başarılı bir şekilde kullanan öğretmenler desteklenmeli (ek kaynak, eğitim vb.) şeklinde dile getirilmektedir.

Öğretmenlerin bazı teknolojik konulardaki yeterlilik düzeylerine bakacak olursak birinci olarak bilgi ve iletişim teknolojilerinin etik ve yasal çerçevede toplum yararına kullanılması gerektiğini bilmektedirler. İkinci olarak kelime işlemcileri (Ms. word vb.), üçüncü olarak bilgisayarları bilgi yönetimi amacıyla kullanabilme konularında oldukça yetkindirler.

Teknolojik cihaz kullanımı arttıkça yazılımların derste kullanımı artmaktadır. Yazılımlar hakkında bilgi düzeyi arttıkça yazılımların derste kullanımı artmaktadır. Teknolojik cihaz kullanımının artması ve yazılımlar hakkındaki bilgi düzeyindeki artış, yazılımların etkin kullanımını arttırmaktadır. Öğretmen adayları BT'nin öğretim amaçlı kullanımı konusunda kendilerini yeterli görmektedir (Kabakçı Yurdakul, K. I. 2011). Buna karşın bu konuda kendilerini yeterli görseler de bazı eksiklikleri olduğunun tespit edildiği çalışmalar da mevcuttur (İnel, D., Evrekli, E., ve Balım, G. 2011)

Erkek öğretmenler, bilgi ve iletişim teknolojileri için daha fazla maddi kaynak ve teknik destek sağlanmasını kadın öğretmenlere göre daha fazla istemektedirler.

5.2. Öneriler

1) Öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin eğitim yapabilmeleri için öncelikle bilgisayarı, ders yazılımlarını tanımaları ve kullanabilmeleri gerekmektedir. Bu bağlamda bilgi ve iletişim teknolojilerine karşı önyargılı olan veya rehberlik ihtiyacı duyan öğretmenlere; bilgi ve iletişim teknolojileri okur-yazarlık kursları açılabilir, bilgi ve iletişim teknolojilerinin öğretim süreciyle nasıl bütünleştirileceğini anlatan seminerler düzenlenebilir.

2) Öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma ve derslerinde bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanmalarına yardımcı olmak üzere, okullara bilgi ve iletişim teknolojilerinde uzman öğretmenler görevlendirilebilir. Bu öğretmenler, ihtiyaç duyan öğretmenlere rehberlik edebilir.

- 3) Öğretmenlerin evlerinde bilgisayara ve internete sahip olmaları, onların bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanmalarını artırmaktadır. Bu bağlamda, öğretmenlerin bilgisayara ve internete sahip olmaları özendirilebilir, gerekirse maddi ve teknik destek imkanları sunulabilir.
- 4) Öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanmalarını teşvik etmek amacı ile; MEB tarafından öğretmenler için ortak materyal havuzu oluşturularak, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin hazırlamış oldukları materyalleri bu havuz sistemine eklenmesi sağlanabilir. Bu havuz sistemine projesini ekleyen öğretmenlere (+) hizmet puanları verilebilir, mesleki iyileştirmeler yapılabilir.
- 5) Okul web sitelerine de materyal havuzu oluşturulabilir. Sosyal Bilgiler öğretmenleri kullandıkları bilgi ve iletişim teknolojileri materyallerini web sitesine ekleyebilir. Okul idaresi, okul materyal havuzuna materyal ekleyen öğretmenleri ödüllendirebilir.
- 6) MEB'in hazırlamış olduğu Eğitimde Bilişim Ağı (EBA) gibi içerikçe zengin eğitim portallarını öğretmenlerimize teşvik ederek onların bilgisayar teknolojilerini kullanmaları sağlanabilir.
- 7) Öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanmak üzere hazırlamış oldukları materyallere yönelik proje yarışmaları düzenlenebilir.

KAYNAKÇA

- Akçam, S. (2006, Mart 5). *Avrupa Birliğinde Bilgi Toplumuna Geçiş Çalışmaları*. Erişim tarihi 22 Eylül 2015 www.tobb.org.tr/organizasyon/bilgihizmetleri/.../abbilgitoplumu.pdf sayfasından elde edilmiştir.
- Akdur, T. ve Diğerleri (2007). *Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü Bilişim Teknolojileri Formatör Öğretmen Eğitimi Programı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Aktepe, V. (2011). Sınıf Öğretmenlerinin Derslerinde Bilgisayarı Kullanımlarına İlişkin Görüşleri. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12 (3), 75-92.
- Aydoğdu, A. (2003). *Ortaöğretim okullarında görev yapan coğrafya öğretmenlerinin bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutumları*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Baydaş, Ö., Gedik, N., ve Göktaş, Y. (2013). Öğretmenlerin bilişim teknolojileri kullanımı: 2005-2011 yıllarının karşılaştırılması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(3), 41-54.
- Bilgen, N. (2013). *Farklı ülkelerde coğrafya eğitimi ve öğretimi*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Bohlin, R., Milheim, W. (1994). Application of an Adult Motivational Instructional Design Model, *Proceedings of Selected Research and Development Presentations*, U.S.A: California.
- Boztaş, K. (2014, Mart 15). *Bilişim toplumuna doğru eğitim yöneticisinin sorumluluğu*, Erişim tarihi 12 Ocak 2016 <http://www.egitirim.gen.tr/BoztasBilisim.htm> adresinden elde edilmiştir.

Bulut, İ. ve Koçoğlu, E. (2012). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin akıllı tahta kullanımına ilişkin görüşleri (Diyarbakır İli Örneği). *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19, 242-258.

Büyüköztürk, Ş. (2005). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı* (5. Baskı). Ankara: PegemA Yayıncılık.

Coşkun, F. (1990). *Anaokuluna giden beş yaş çocuklarının 1-5'e kadar sayı sembollerini öğrenmelerinde geleneksel eğitim ile bilgisayar eğitiminin karşılaştırılmalı olarak incelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Çağıltay, K., Çakıroğlu, J., Çağıltay, N., ve Çakıroğlu, E. (2001). Öğretimde bilgisayar kullanımına ilişkin öğretmen görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21, 19-28.

Çavaş, B., Aşkar, H. ve Kesercioğlu, T. (2003, Mayıs). *Web tabanlı öğretmen destek sistemleri: feeds Yaklaşımı*. III International Educational Technology Conference and Fair, Kıbrıs. Erişim Tarihi: 15 Mayıs 2015, <http://ab.org.tr/ab03/tammetin/1.doc> adresinden elde edilmiştir.

Çavaş, B., Kışla, T. ve Twining, P. (2004, Mart). *Eğitimde bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımına yönelik bir araştırma: dICTatEd yaklaşımı*. Erişim Tarihi: 15 Nisan 2016 <http://kn.open.ac.uk/public/getfile.cfm?documentfileid=4551> adresinden elde edilmiştir.

Çelik, T. ve Karaaslan, E. (2003, Mayıs). *İnternet Toplumunu Oluşum Süreci*. İnet-Tr'03 9. Türkiye'de İnternet Konferansı, İstanbul. Erişim Tarihi: 01 Mart 2015, <http://inet-tr.org.tr/inetconf9/bildiri/45.doc> adresinden elde edilmiştir.

Çilenti, K. (1984). *Eğitim teknolojisi ve öğretim*. Kadioğlu Matbaası: Ankara.

- Çötök, N. (2006). *Sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçiş sürecinde eğitim olgusu*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Er, T. S. (2007). *Bilgisayar destekli öğretim kapsamında bir uygulama Intel gelecek için eğitim programı*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans). Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Genç, S. Z. ve Eryaman, M. Y. (2009). Değişen değerler ve yeni eğitim paradigması. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(1),
- Göktaş, Y., Yıldırım, Z., ve Yıldırım, S. (2008). Bilgi ve iletişim teknolojilerinin eğitim fakültelerindeki durumu: Dekanların görüşleri. *Eğitim ve Bilim*, 33, 30-50.
- Gök, A., Turan, S. ve Oyman, N. (2011). Okul Öncesi Öğretmenlerinin Bilişim Teknolojilerini Kullanma Durumlarına İlişkin Görüşleri. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 1, 3.
- Gregory, C. ve Zagarell, J. (2012). Technology in the Classroom: Teachers and Technology, A Technological Divide. *Childhood Education*, 88 (2), 136 – 139.
- Gu, X., Zhang, B., Lin, X., ve Song, X. (2009). Evaluating online solutions for experiential support of distance learning by teachers in China. *Journal of Computer Assisted Learning*, 25, 114-125.
- Günbayı, i. ve Cantürk, G. (2011). Bilgisayar Teknolojisinin Okul Yönetiminde Kullanımında Yöneticilerin Bilgisayar Teknolojisine Karşı Tutumları. *ODTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 2, 3.
- İnel, D., Evrekli, E., & Balım, G. (2011). Öğretmen adaylarının fen ve teknoloji dersinde eğitim teknolojilerinin kullanılmasına ilişkin görüşleri. *Kuramsal Eğitimbilim*, 4(2), 128-150.
- Kaya, H. (2013). *21. Yüzyılda değişen yaklaşımlar ve yükseköğretimde coğrafya eğitimi*. Ankara: Pegema yayıncılık.

- Kabakçı Yurdakul, K. I. (2011). Öğretmen adaylarının teknopedagojik eğitim yeterliliklerinin bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanımları açısından incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40, 397-408.
- Kocamaz, K. (2007). *Hastane bilgi yönetim sistemlerinde veri madenciliği ve Konya Meram tıp fakültesi hastanesindeki hastane bilgi yönetim sistemi uygulamasının incelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Koçak U. Y., ve Atman U., N. (2013). Teachers' perceptions regarding usefulness of technology as an innovation. *Elementary Education Online*, 12(1), 52-65.
- Kopcha, T. J. (2012). Teachers' perceptions of the barriers to technology integration and practices with technology under situated professional development. *Computers and Education*, 59, 1109–1121.
- Koşar, E., Yüksel, S., ve Alyaz, Y. (2003). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Liao, Y. C. (2007). Effects of computer assisted instruction on students' achievement in Taiwan: A meta analysis. *Computers and Education*, 48(2), 216-233.
- Microsoft, (2014). *Eğitimde Teknoloji Devrimi*, Erişim Tarihi: 21 Mart 2015 <http://www.microsoft.com/turkiye/mslife/sayi29/kapakKonusu.msp> adresinden elde edilmiştir.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2007). Milli Eğitim Bakanlığı eğitim teknolojileri genel müdürlüğü bilişim teknolojileri formatör öğretmen eğitimi programı. Erişim Tarihi:10 Nisan 2016. <http://bitefo.meb.gov.tr/24bitefo.pdf> adresinden elde edildi.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2014). *Eğitteki tanıyalım*, Erişim Tarihi: 1 Mart 2015 <http://egitek.meb.gov.tr/Egitek/Birimlerimiz/EgitekiTaniyalim.pdf> adresinden elde edilmiştir.

Nugay, Ö. (2014). *Bilgi Toplumu ve Eğitim*. Erişim Tarihi: 15 Mart 2015

<http://yayim.meb.gov.tr/yayimlar/mayis/6.htm> adresinden elde edilmiştir.

Olgun, M. P. (2001). *Okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan eğitimcilerin bilgisayar destekli eğitim hakkındaki görüş ve tutumlarının incelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Orhon, N. (2002, Mayıs). *İletişim teknolojileri ve teknolojiye dayalı eğitim ortamlarında kimlikler görevler ve roller*. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu, Eskişehir.

Önür, N. (2002, Mayıs). *Bilgi toplumuna geçiş sürecinde uzaktan eğitim olanaklarının yapısal engelleri*. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu, Eskişehir.

Pervan K, A., Patır, N. (2012). *Erken Çocukluk Döneminde Teknolojinin Kullanımı ve Etkinlikleri*. Ankara: Vize Yayıncılık.

Sancak, Ö. (2003). *Okulöncesi eğitim kurumlarına devam eden 6 yaş çocuklarına sayı ve şekil kavramlarının kazandırılmasında bilgisayar destekli eğitim ile geleneksel eğitim yöntemlerinin karşılaştırılması*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.

Tavşancıl, E. (2005). *Tutumların ölçülmesi ve SPSS ile veri analizi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.

Tekin, H. (2000). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme* (14. Baskı). Ankara: Yargı Yayınları.

Tırnakçı, B. (2002). *Eğitim çalışanlarının bilgisayar destekli eğitimi tanıma düzeylerinin ve tutumlarının tespiti (Sivas ilinde bir araştırma)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.

Todman, J. ve Dick, G. (1993). Primary children and teachers' attitudes to computers,

Computers Education, 20 (2), 199-203.

Toprakçı, E. (2006). İlköğretim ve liselerdeki yönetici ve öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin görüşleri (Sivas örneği). *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 24, 180-187.

Tuncer, M., ve Özüt, A. (2012). Sınıf öğretmeni adaylarının eğitsel internet kullanımına yönelik öz yeterlik inançları. *Turkish Studies*, 7(2), 1079-1091.

Uslu, Ö. ve Bümen, N. T. (2010). *Eğitimde bilişim teknolojilerini kullanmaya yönelik bir mesleki gelişim programının etkileri: kaygı, tutum ve teknolojiyle bütünleşme*, 1. Ulusal Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi, Balıkesir. 13-15 Mayıs 2010

Üstündağ, N. (2001). *Müfredat laboratuvar okullarında görev yapan yönetici ve öğretmenlerin bilgisayar tutumları ile kaygı düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Vural, B. A. ve Sabuncuoğlu, A. (2008). *Bilgi İletişim Teknolojileri ve Ütopyan Bakış Açısı*, Selçuk İletişim, Cilt: 5 Sayı:3, 5-19.

Yalçınkaya, T. (2001). Sanayi ve Bilgi Toplumlarında Rekabet Ekonomisi. *Rekabet Bülteni Dergisi*, Sayı 5.

Yenilmez, K. ve Ersoy, M. (2008). Eğitimde Bilgi ve İletişim Teknolojilerini Kullanmanın Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlilikleri İçerisindeki Yeri, Erişim Tarihi 31 Temmuz 2015. <http://ietc2008.home.anadolu.edu.tr/ietc2008/109.doc> adresinden elde edilmiştir.

EK-1 ANKET**Bilişim Teknolojilerinin Sosyal Bilgiler Eğitiminde Kullanılması Hakkında Öğretmen Görüşleri Anket Formu**

Değerli Öğretmenler,

Bu anket Bilişim Teknolojilerinin Sosyal Bilgiler eğitiminde kullanılması ile ilgili öğretmen görüşlerini incelemek amacıyla hazırlanmıştır. Sizlerden istenilen, bu anketin her maddesini dikkatlice okuyup uygun gördüğünüz seçeneği ya da seçenekleri işaretlemenizdir. Açık uçlu sorularda ise noktalı yerlere size uygun gelen cevabı yazmanız istenmektedir. Çalışmamızın tamamlanması ve bilimsel çalışmalara katkı sağlaması bakımından tüm sorulara vereceğiniz cevaplar bizim için çok önem taşımaktadır.

Bu çalışma sonunda oluşturulacak belgelerde isminiz doğrudan veya dolaylı olarak kullanılmayacaktır. Göstereceğiniz ilgiden dolayı şimdiden çok teşekkür eder, çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Muhammet Buğra Aydın
Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Yüksek Lisans Öğrencisi
E-posta:bugra_malcomx@hotmail.com

A. KİŞİSEL BİLGİLER:

1. Cinsiyetiniz? Erkek Kadın
2. Yaşınız?
3. Öğretmenlik mesleğindeki hizmet yılınız?
4. Mezuniyet düzeyiniz? (Örnek: Lisans, Yüksek Lisans vb.).....
5. Bilgisayar ve bilişim teknolojileri ile ilgili aşağıdaki derslerden hangilerini aldınız?
 Bilgisayar I Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme
 Bilgisayar II Diğer (Lütfen Belirtiniz)
6. Bilişim Teknolojilerini kullanmayı nasıl öğrendiniz? Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz
 Kendi kendime
 Özel kurs olarak
 Fakültede aldığım ders sayesinde
 Hizmetiçi eğitim yoluyla
 Diğer (Lütfen belirtiniz).
7. Bilgisayarla ilgili herhangi bir kurs ya da hizmetiçi eğitim aldınız mı? Evet Hayır
8. Cevabınız evet ise; katıldığınız kursların ortalama süresi:.....(saat)
9. Evinizde bilgisayar var mı? Evet Hayır (Cevabınız 'evet' ise 11. soruya geçiniz)
10. Bilgisayarınızın olmamasının sizce en önemli nedeni nedir?
 Maddi imkanlarımın elverişsiz olması
 Bilgisayar kullanmayı bilmediğim için
 Bilgisayar kullanmayı sevmediğim için
 Başka kişi ya da kuruma ait bilgisayarlarla işlerimi gördüğüm için
 Diğer (Lütfen belirtiniz).....

11. Evimde printer (yazıcı) var. Evet Hayır
12. Evimde scanner (tarayıcı) var. Evet Hayır
13. Evimde internet bağlantısı var. Evet Hayır
14. İnternette yaklaşık olarak günde kaç saat zaman harcıyorsunuz?
 Hiç harcamıyorum 1 saatten az 1-4 5-8 Diğer.....
15. Aktif olarak kullandığım, kendime ait e-posta (e-mail) adresim var. Evet Hayır
16. Dersliklerinizde kullanabileceğiniz bilgisayar(lar) var mı? Evet Hayır
- (Cevabınız 'hayır' ise 19. soruya geçiniz.)
17. Bu bilgisayar(lar)ın internet bağlantısı var mı? Evet Hayır
18. Bilgisayarlarda interneti aktif olarak kullanabiliyor musunuz? Evet Hayır
19. Alanınızla ilgili hangi yayınları takip ediyorsunuz?
 Gazete haberleri
 Dergiler
 İnternet forum/siteler
 Mobil uygulamalar
20. Alanınızla ilgili bilimsel toplantıları izliyor musunuz?
 Evet (Lütfen belirtiniz konferans, seminer, çalıştay vb.)
 Hayır
21. Kullandığınız bilgisayar yazılımlarını elde etmenizde en etkili yol hangisidir?
 Kendi imkanlarımla
 Okulun imkanlarıyla
 MEB Eğitim Teknolojileri bölümünden
 Üniversitelerin ilgili bölümlerinden
 Diğer (Lütfen belirtiniz)
22. Kişisel web sayfanız var mı? Evet (www.....) Hayır
23. Mesleğinizle ilgili en sık kullanmış olduğunuz internet adresi: www.....
24. Eğer kullanıyorsanız üye olduğunuz e-posta ya da tartışma grupları hangileridir?

25. Eğer kullanıyorsanız üye olduğunuz sosyal ağlar hangileridir?
 Facebook Twitter Google +
 Myspace Mynet Diğer (Lütfen belirtiniz)

B. Bilişim Teknolojilerinin Öğretimde Kullanılması

1. Okulunuzda bilgisayar l aboratuvarı ‘‘varsa’’ derslerinizde bu l aboratuvarlardan yararlanabiliyor musunuz?

() Evet () Kısmen () Hayır () Laboratuar yok

2. Derslerinizde bilişim teknolojilerinden yararlanıyor musunuz? (Yanıtınız ‘hayır’ ise 4.soruya geçiniz)

() Evet () Kısmen () Hayır

3.Derslerinizde aşağıdakilerden hangisini ne sıklıkla kullanıyorsunuz?

	Donanım	Kullanım Sıklığı			
		Sürekli	Sıklıkla	Bazen	Hiç
a.	Bilgisayar				
b.	Yazıcı				
c.	Tarayıcı				
d.	Projeksiyon Cihazı				
e.	Tepegöz				
f.	Video				
g.	Kamera				
i.	Televizyon				
i.	Teyp kayıt cihazı				
j.	Akıllı Tahta				
k.	Tablet				

Diğer: (Lütfen belirtiniz)

4. Aşağıdaki yazılımlar hakkındaki bilgi düzeyinizi belirtiniz

	Bilgi Düzeyi				
	İleri Düzey	İyi	Orta	Acemi	Hiç
a. Kelime işlemci (�rn. Word)					
b. Elektronik Tablolama (�rn. Excel)					
c. Sunum Yazılımı (�rn. Power Point)					
d. Veritabanı (�rn. Access)					
e. İnternet G�z Gezdirici (�rn. İnternet Explorer)					
f. Elektronik Posta (E-mail)					
g. Sohbet Odası (Chat)					
h. Tartışma Grubu (Forum)					
i. Video Konferans					
j. İnternet Yayıncılığı (�rn. Frontpage)					
k. Eğitsel Oyunlar					
l. Benzetim (Simülasyon) Programları					
m. Öğretim Yazılımları (Tutorials)					
n. Öğretim Yönetim Sistemi (Moodle)					
o. Çizim ve Grafik Programları (Photoshop)					
p. Animasyon Programları (�rn. Flash)					
q. İnternet Programcılığı (�rn. HTML)					
r. Programlama Dilleri (�rn. Visual					
s. Referans Yazılımları (�rn. Çevrimiçi Sözlük)					

Diğer: (Lütfen belirtiniz)

5. Aşağıdaki yazılımları derslerinizde ne sıklıkta kullandığınızı belirtiniz

	Kullanım Sıklığı			
	Sürekli	Sıklıkla	Bazen	Hiç
a. Kelime işlemci (Örn. Word)				
b. Elektronik Tablolama (Örn. Excel)				
c. Sunum Yazılımı (Örn. Power Point)				
d. Veritabanı (Örn. Access)				
e. İnternet Göz Gezdirici (Örn. İnternet Explorer)				
f. Elektronik Posta (E-mail)				
g. Sohbet Odası (Chat)				
h. Tartışma Grubu (Forum)				
i. Video Konferans				
j. İnternet Yayıncılığı (Örn. Frontpage)				
k. Eğitsel Oyunlar				
l. Benzetim (Simülasyon) Programları				
m. Öğretim Yazılımları (Tutorials)				
n. Öğretim Yönetim Sistemi (Moodle)				
o. Çizim ve Grafik Programları (Photoshop)				
p. Animasyon Programları (Örn. Flash)				
q. İnternet Programcılığı (Örn. HTML)				
r. Programlama Dilleri (Örn. Visual				
s. Referans Yazılımları (Örn. Çevrimiçi Sözlük)				

6. Bilişim Teknolojilerinde kullandığınız yazılımlar en çok hangi konuları içermektedir?

- () Tarih ile ilgili konuları içermektedir.
 () Sosyoloji ilgili konuları içermektedir.
 () Coğrafya ile ilgili konuları içermektedir.
 () Vatandaşlık ve İnsan Hakları öğretimi ile ilgili konuları içermektedir.
 () Diğer (Lütfen belirtiniz)

7. Derslerinize hazırlık amacıyla (ders öncesi) İnternet'ten yararlanıyor musunuz?

- () Evet () Kısmen () Hayır

8. Eğer bir önceki soruya “evet” ya da “kısmen” cevabı verdiyseniz İnternet'ten nasıl yararlanıyorsunuz? (Söz konusu soruya “hayır” cevabı verdiyseniz bu soruyu geçiniz / Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz).

- () MEB'in web sitesindeki içerikleri inceliyorum
 () Diğer ilgili web sitelerinin içeriklerini inceliyorum
 () İlgili tartışma gruplarını (forumları) inceliyorum
 () Sosyal ağlardaki paylaşımlardan yararlanıyorum
 () Diğer (Lütfen belirtiniz)

9. Aşağıda bilişim teknolojilerinin eğitim ile bütünleştirilmesi sürecinde karşılaşılabilecek bazı zorluklar sıralanmıştır. Bu zorluklarla ilgili algılarınızı aşağıdaki ölçekte belirtiniz.

	Tamamen katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Tamamen katılmıyorum
a. Donanımların (bilgisayar, yazıcı vb.) sayıca yetersizliği					
b. Donanımların kısıtlamaları (Örn. Mevcut yazılımlarla materyallerinin yetersizliği)					
c. Öğretim amaçlarına uygun yazılım ve hazır öğretim yazılımlarının yetersizliği					
d. Bilişim teknolojileriyle ilgili hizmet içi eğitim yetersizliği					
e. Bilişim teknolojileri konusunda sahip olduğum temel bilgi ve beceri yetersizliği					
f. Bilişim teknolojilerinin derslerde nasıl kullanılacağına dair bilgi ve beceri yetersizliği					
g. Teknik destek yetersizliği					
h. Ders içeriklerinin bilişim teknolojilerini kullanmaya uygun olmaması					
i. Bilişim teknolojilerini kullanmak için yeterli zamanın olmaması					
j. Bilişim teknolojilerini uygun biçimde yerleştirecek yeterli fiziksel ortamların olmaması					
k. Üst makamların (okul idaresi, müfettiş vb.) desteğinin yetersiz olması					

Diğer (Lütfen belirtiniz)

10. Aşağıda bilişim teknolojilerinin eğitim ile daha iyi bütünleştirilebilmesi için yapılması gerekenlere ilişkin ifadeler bulunmaktadır. Bunlarla ilgili algılarınızı aşağıdaki ölçekte belirtiniz.

	Tamamen katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Tamamen katılmıyorum
a. Bilişim teknolojileri için daha fazla ekonomik kaynak ayrılmalı					
b. Bilişim teknolojileri konusunda hizmet öncesi eğitimin <u>nitelik ve niceliği</u> artırılmalı					
c. Bilişim teknolojileri konusunda öğretmenlere yönelik hizmet içi eğitimin <u>nitelik ve niceliği</u> artırılmalı					
d. Ders içerikleri bilişim teknolojilerinden daha fazla yararlanılacak şekilde yeniden düzenlenmeli					
e. Okullarda öğretmenlere konuyla ilgili destek olabilecek birim ve elemanlar tahsis edilmeli					
f. Bilişim teknolojileri ile ilgili okullar boyutunda planlar yapılmalı (eğitim ve öğretim gereksinimlerine ilişkin gelecek 3-5 yıl için öngörülen teknolojik yatırımlarla ilgili)					
g. Öğretmenlerin ders yükü azaltılmalı					
h. Bilişim teknolojilerini derslerinde başarılı bir şekilde kullanan öğretmenler desteklenmeli (ek kaynak, eğitim vb.)					
i. Bilişim teknolojileriyle ilgili araç-gereçlerin ortak kullanımı ve paylaşımını sağlamak amacıyla okullarda (Örn. Teknolojik Kaynaklar Merkezi) ve il/ilçelerde ortamlar oluşturulmalı; var olanlarda (Örn. Ders Araç-Gereçleri Merkezi) daha iyi organize edilmeli					

Diğer (Lütfen belirtiniz)

11. Aşağıda öğretmenlerle ilgili bazı teknolojik yeterlilikler sıralanmıştır. Bunları inceleyerek, her biri için yeterlilik düzeyinizi belirtiniz.

	Tamamen Yeterli	Kısmen Yeterli	Kısmen Yetersiz	Tamamen Yetersiz
a. Bilişim teknolojilerini sınıf içinde öğretime destek amacıyla kullanabilme				
b. Bilişim teknolojilerini sınıf dışında öğretime destek amacıyla kullanabilme				
c. Bilgisayar destekli öğretim materyallerini kullanabilme (CD yazılımı, simülasyon vb.)				
d. Bilişim teknolojilerini seçme ve değerlendirme				
e. Bilişim teknolojilerini müfredatla bütünleştirebilme				
f. Öğretime destek amacıyla çoklu ortam (multimedya, hipermedya) uygulamalarını kullanabilme				
g. Öğretime destek amacıyla iletişim araçlarını kullanabilme				
ı. Bilgisayarları problem çözme amacıyla kullanabilme				
i. Bilgisayarları veri toplama amacıyla kullanabilme				
j. Bilgisayarları bilgi yönetimi amacıyla kullanabilme				
k. Bilgisayarları iletişim kurma amacıyla kullanabilme				
l. Bilgisayarları karar verme amacıyla kullanabilme				
m. Kurumsal ve kişisel amaçlar için kelime işlemci (Word gibi) araçları kullanabilme				
n. Kurumsal ve kişisel amaçlar için elektronik tablolu (Excel gibi) araçları kullanabilme				
o. Kurumsal ve kişisel amaçlar için sunum yazılımı (Power Point gibi) araçları kullanabilme				
p. Bilişim teknolojilerinin etik ve yasal çerçevede toplum yararına kullanılması gerektiğini bilme				

12. Bilişim teknolojilerinin Sosyal Bilgiler eğitimiyle bütünleştirilmesi konusunda düşüncelerinizi açıklayınız? (Sizce bilişim teknolojileri eğitime katkı sağlar mı? Sosyal Bilgiler eğitiminde bilişim teknolojilerinin geleceğini nasıl görüyorsunuz?)

.....

.....

.....

13. Okulunuzda bilişim teknolojileriyle ilgili olumlu bulduğunuz ve diğer okullarda da uygulanmasının faydalı olacağını düşündüğünüz yöntem ve uygulamaları belirtir misiniz?

.....

.....

.....

14. Konuyla ilgili eklemek istedikleriniz varsa lütfen yazınız.....

.....

.....

.....

Katılımınız için çok teşekkür ederiz

EK-2 VALİLİK İZİNİ

T.C.
ANTALYA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

28.09.2012 * 25688

Sayı : B.08.4.MEM.0.07.20.02-605.01/37
Konu : Anket Uygulaması

VALİLİK MAKAMINA
ANTALYA

Pamukkale Üniversitesi Rektörlüğü, Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı Öğrencisi Buğra AYDIN'ın "Bilişim ve Öğretim Teknolojileri Destekli Sosyal Bilgiler Eğitimi ile İlgili Öğretmen Ve Öğrenci Görüşleri" başlıklı tez çalışması ile ilgili Antalya İl Millî Eğitim Müdürlüğüne Bağlı 4 Merkez İlçelerindeki (Muratpaşa,Kepez,Konyaaltı,Döşemealtı) İlköğretim Okullarında uygulama isteği ile ilgili 09.09.2012 tarihli ve 3778 sayılı yazıları, ekinde gönderilen araştırma uygulaması anket formlar, İl Millî Eğitim Müdürlüğü Araştırma Değerlendirme ve İnceleme komisyonumuz tarafından, 25.09.2012 tarihinde toplanarak "Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma ,Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinlerine Yönelik İzin ve Uygulama Yönergesi" esaslarına uygun olduğu tespit edilmiştir.

Komisyonumuzca söz konusu, tez çalışması veri toplama aracı, Bilişim ve Öğretim Teknolojilerinin Sosyal Bilgiler Eğitiminde kullanılması hakkında Öğretmen görüşleri uygulamalarının, Antalya İl Millî Eğitim Müdürlüğüne Bağlı 4 Merkez İlçelerindeki (Muratpaşa,Kepez,Konyaaltı,Döşemealtı) İlköğretim Okullarda "Bilişim ve Öğretim Teknolojileri Destekli Sosyal Bilgiler Eğitimi ile İlgili Öğretmen Ve Öğrenci Görüşleri" başlıklı tez çalışmasını, Okul Müdürlüğünün bilgisi dahilinde, ilgili Genelgeye göre, çalışma takvimi doğrultusunda eğitim-öğretimi aksatmadan yapılması uygun görülmüştür.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde olurlarınıza arz ederim.

Ahmet Sezai İRTEM
İl Millî Eğitim Müdür V.

OLUR
24/09/2012

Turan EREN
Vali a.
Vali Yardımcısı

26/09/2012 Memur : A.S.ZİHNİ
26/09/2012 Şef : H.S.DOĞAN
26/09/2012 Md. Yrd.:M.ÖZDEMİR

	<p>Antalya İl Millî Eğitim Müdürlüğü Soğuksu Mah. Hamidiye Cad. Bilgi için: Telefon: (0 242) 238 60 00 (pbx) Faks : (0 242) 238 61 11 E-posta: projeler07@meb.gov.tr</p>	 <p>www.egitimedestek.meb.gov.tr</p>	 <p>www.haydikizlarokulu.org</p>		
---	--	---	--	---	---

EK-3 PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ ANKET YAPMA İZİNİ

Fatma Hm dikkatine!!!

T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
REKTÖRLÜĞÜ20 yıl
FAX TEYİDİ:

Sayı :B.30.2.PAÜ.0.70.00.00(040.1)-1101 - 3778

07/09/2012

Konu :Anket İzini

ANTALYA VALİLİĞİ
(İl Millî Eğitim Müdürlüğüne)

Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bilim Dalı yüksek lisans programı öğrencisi Buğra AYDIN'ın "Bilişim ve Öğretim Teknolojileri Destekli Sosyal Bilgiler Eğitimi ile ilgili Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri" konulu tezi kapsamında Müdürlüğüne bağlı Kepez, Muratpaşa, Konyaaltı, Döşemealtı Merkez ilçelerindeki ilköğretim okullarındaki öğretmenlere anket uygulamak istemektedir.

Gerekli iznin verilmesi konusunda gereğini saygılarımla arz ederim.

14-09-2012

30637

MILLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
20.....
Vali Adına
Vali YardımcısıProf. Dr. Sâbehattin NAS
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

EKLER:

- 1-Tez Projesi (Takım)
2-Anket Formu (6 sayfa)

18.03.2012* 27257

Tel : 0-258-296 20 00
Fax : 0-258-296 23 38
Kırmıklı 20070 DENİZLİ

e-posta gensek@pamukkale.edu.tr
http:www.pamukkale.edu.tr

EK-4 ANTALYA İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ ANKET YAPMA İZİNİ

T.C.
ANTALYA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

02.10.2012 * 25982

Sayı : B.08.4.MEM.0.07.20.02-605.01/383
Konu : Anket Uygulaması

Araştırma no: 8192
Araştırma saade: BİLİŞİM

PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)
DENİZLİ

İlgi : 07.09.2012 tarihli ve 3778 sayılı yazınız.

İlgi yazınızda belirtilen, Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı Öğrencisi Muhammet Buğra AYDIN'ın , "Bilişim ve Öğretim Teknolojileri Destekli Sosyal Bilgiler Eğitimi ile İlgili Öğretmen Ve Öğrenci Görüşleri" konulu araştırma ve uygulamasını, Antalya İl Millî Eğitim Müdürlüğüne Bağlı 3 Merkez İlçelerindeki (Muratpaşa,Kepez,Konyaaltı,Döşemealtı) İlköğretim Okullarında uygulama ile ilgili isteği "Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma,Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinlerine Yönelik İzin ve Uygulama Genelgesi" gereğince, Müdürlüğümüz inceleme komisyonu tarafından değerlendirilerek uygun görülmüş olup, Valilik Makamınının 28.09.2012 tarihli ve 25682 sayılı onayı ve uygulanacak veri toplama araçları Müdürlüğümüzce onaylanarak ekte gönderilmiştir.

Bakanlığımızın ilgili Genelgesi gereği araştırmanın bitiminde sonuç raporunun iki örneğinin CD ortamında Müdürlüğümüz Ar-Ge bürosuna gönderilmesi hususunda;

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet KARAKAŞ
Müdür a.
Müdür Yardımcısı

EKLER:
1-Onay (1 adet)
2-Anket (6 sayfa)

01.10/2012 Memur : A.S.ZİHNİ
01.10/2012 Şef : H.S.DOĞAN

 <p>T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ANTALYA İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ</p>	<p>Antalya İl Millî Eğitim Müdürlüğü Soğuksu Mah. Hamidiye Cad. Bilgi için: Telefon: (0 242) 238 60 00 (pbx) Faks : (0 242) 238 61 11 E-posta: projeler07@meb.gov.tr</p>	 <p>www.egitimdestek.meb.gov.tr</p>	 <p>www.hayatiziarokala.org</p>	 <p>OKUL YÖNETİMİNİ GELİŞTİRME PROGRAMI</p>	 <p>EXPO 2016 ANTALYA</p>
--	--	--	---	--	--

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler	
Adı	Muhammet Buğra
Soyadı	AYDIN
Doğum yeri ve tarihi	Antalya – 13/03/1988
Uyruğu	T.C
İletişim adresi ve e-mail adresi	Kuzdere mahallesi merkez 36.sokak no:10 kat:2 Kemer/Antalya bugraydin@gmail.com
Eğitim	
İlköğretim	Kuzdere Hacı Mehmet Saygın İlköğretim Okulu
Ortaöğretim	Özel Yılmaz Lisesi
Yükseköğretim (Lisans)	Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği
Yükseköğretim (Yüksek Lisans)	Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilgiler Eğitimi
Yabancı dil	
İngilizce-YDS- Nisan 2013	62.500

Tez Kontrol Listesi

Tez düzeni tez yazım kılavuzuna uygun düzenlenmiştir	KONTROL EDİLDİ
Sayfa boşlukları uygun düzenlenmiştir	
Tüm metin Times New Roman yazı stili çift satır aralıklı 12 punto ile yazılmıştır	
Sayfa numaraları kâğıdın sağ üst köşesine yazılmıştır	
Metin içindeki başlıklar APA stiline uygun düzenlenmiştir	
İçindekiler, tablolar ve şekiller listeleri tez yazım kılavuzuna uygun düzenlenmiştir	
Tezde bulunan tüm tablolar gereklidir	
Tüm tablo başlıkları tez yazım kılavuzuna uygun yazılmıştır	
Tüm şekil başlıkları tez yazım kılavuzuna uygun yazılmıştır	
Tüm tablo ve şekillere metindeki bölüm sırasına göre numara verilmiştir	
Tablolar APA stiline uygun hazırlanmıştır	
Metin içindeki tüm alıntılar uygun şekilde belirtilmiştir	
Metin içerisinde verilen tüm kaynaklar, kaynakça listesinde bulunmaktadır	
Kaynak gösterimleri tez yazım kılavuzuna uygun düzenlenmiştir	
Kaynakça listesi APA stiline uygun düzenlenmiştir	

Nurettin BİLGEN

İMZA